

Dokument zasedanja

B9-0521/2021

13.10.2021

PREDLOG RESOLUCIJE

k vprašanjema za ustni odgovor B9-0000/2021 in B9-0000/2021

v skladu s členom 136(5) Poslovnika

o Konferenci OZN o podnebnih spremembah leta 2021 v Glasgowu v
Združenem kraljestvu (COP26)
(2021/2667(RSP))

**Pascal Canfin, Lídia Pereira, Javi López, Nils Torvalds, Pär Holmgren,
Catherine Griset, Petros Kokalis (Petros Kokkalis)**
v imenu Odbora za okolje, javno zdravje in varnost hrane

B9-0521/2021

Resolucija Evropskega parlamenta o Konferenci OZN o podnebnih spremembah leta 2021 v Glasgowu v Združenem kraljestvu (COP26)

(2021/2667(RSP))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju Okvirne konvencije Organizacije združenih narodov o spremembi podnebja (UNFCCC) in njenega Kjotskega protokola,
- ob upoštevanju sporazuma, sprejetega na 21. konferenci pogodbenic UNFCCC (COP21) 12. decembra 2015 v Parizu (Pariški sporazum),
- ob upoštevanju 25. konference pogodbenic UNFCCC (COP25), 15. seje pogodbenic Kjotskega protokola (CMP15), in druge konference pogodbenic kot seje pogodbenic Pariškega sporazuma (CMA2), ki so potekali od 2. do 13. decembra 2019 v Madridu v Španiji,
- ob upoštevanju sklepa, ki ga je predsedstvo UNFCCC COP sprejelo skupaj z Združenim kraljestvom in njegovimi italijanskimi partnerji dne 28. maja 2020, da se podnebna konferenca OZN COP26 preloži zaradi covida-19 in organizira v Glasgowu v Združenem kraljestvu od 1. do 12. novembra 2021,
- ob upoštevanju agende OZN za trajnostni razvoj do leta 2030 in ciljev trajnostnega razvoja,
- ob upoštevanju vrha o prilagajanju podnebnim spremembam, ki je potekal 25. in 26. januarja 2021,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) 2021/1119 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. junija 2021 o vzpostavitvi okvira za doseganje podnebne nevtralnosti (evropska podnebna pravila)¹,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 28. novembra 2019 o konferenci OZN o podnebnih spremembah leta 2019 v Madridu v Španiji (COP25),²
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 28. novembra 2019 o izrednih podnebnih in okoljskih razmerah³,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 15. januarja 2020 o evropskem zelenem dogovoru⁴,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 16. septembra 2020 o vlogi EU pri varstvu in

¹ UL L 243, 9.7.2021, str. 1.

² UL C 232, 16.6.2021, str. 30.

³ UL C 232, 16.6.2021, str. 28.

⁴ UL C 270, 7.7.2021, str. 2.

- obnovi svetovnih gozdov⁵,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 17. decembra 2020 o strategiji EU za prilagajanje podnebnim spremembam⁶,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 28. aprila 2021 o varstvu tal⁷,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 9. junija 2021 o strategiji EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030: Vračanje narave v naša življenja⁸,
 - ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 11. decembra 2019 o evropskem zelenem dogovoru (COM(2019)0640),
 - ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 11. marca 2020 z naslovom Novi akcijski načrt za krožno gospodarstvo – Za čistejšo in konkurenčnejšo Evropo (COM(2020)0098),
 - ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 24. februarja 2021 z naslovom Oblikovanje Evrope, odporne proti podnebnim spremembam – nova strategija EU za prilagajanje podnebnim spremembam (COM(2021)0082),
 - ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 14. oktobra 2020 o strategiji EU za zmanjšanje emisij metana (COM(2020)0663),
 - ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 25. januarja 2021 o podnebni in energetski diplomaciji – uresničevanje zunanje razsežnosti evropskega zelenega dogovora,
 - ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 6. oktobra 2021 o pripravah na zasedanje UNFCCC v Glasgowu v Združenem kraljestvu od 31. oktobra do 12. novembra 2021,
 - ob upoštevanju poročila o globalni oceni biotske raznovrstnosti in ekosistemskih storitev, ki ga je pripravila Medvladna platforma o biološki raznovrstnosti in ekosistemskih storitvah (IPBES),
 - ob upoštevanju posebnega poročila Medvladnega foruma za podnebne spremembe (IPCC) z naslovom Globalno segrevanje za 1,5 °C, njegovega petega ocenjevalnega poročila in ustreznega zbirnega poročila, njegovega posebnega poročila o podnebnih spremembah in zemljiščih ter njegovega posebnega poročila o oceanih in kriosferi v spreminjajočem se podnebnju,
 - ob upoštevanju poročila pomožnega telesa UNFCCC za znanstveni in tehnološki napredek z dne 29. aprila 2021 z naslovom *Ocean and climate change dialogue to consider how to strengthen adaptation and mitigation action* (Dialog o oceanih in podnebnih spremembah za razmislek o tem, kako okrepiti ukrepe za prilagajanje in blažitev),

⁵ Sprejeta besedila, P9_TA(2020)0212.

⁶ Sprejeta besedila, P9_TA(2020)0382.

⁷ Sprejeta besedila, P9_TA(2021)0143.

⁸ Sprejeta besedila, P9_TA(2021)0277.

- ob upoštevanju vodilnega poročila Svetovne komisije za prilagajanje z dne 10. septembra 2019 z naslovom *Adapt Now: A Global Call for Leadership on Climate Resilience* (Prilagoditi se je treba zdaj: svetovni poziv k vodenju za podnebno odpornost),
 - ob upoštevanju zbirnega poročila UNFCCC z dne 17. septembra 2021 o nacionalno določenih prispevkih v okviru Pariškega sporazuma,
 - ob upoštevanju 11. poročila v okviru programa OZN za okolje o emisijski vrzeli z dne 9. decembra 2020,
 - ob upoštevanju poročila Mednarodne agencije za energijo iz maja 2021 z naslovom *Net Zero by 2050 – A Roadmap for the Global Energy Sector* (Neto ničelne emisije do leta 2050: časovni načrt za svetovni energetske sektor),
 - ob upoštevanju poročila programa OZN za okolje z dne 18. februarja 2021 z naslovom *Making Peace with Nature – A scientific blueprint to tackle the climate, biodiversity and pollution emergencies* (Sprava z naravo – znanstveni načrt za obravnavanje izrednih razmer na področju podnebja, biotske raznovrstnosti in onesnaževanja),
 - ob upoštevanju poročila Medvladne platforme za znanstveno politiko o biotski raznovrstnosti in ekosistemskih storitvah z dne 29. oktobra 2020 z naslovom *IPBES workshop on biodiversity and pandemics - workshop report* (Poročilo z delavnice IPBES o biotski raznovrstnosti in pandemijah),
 - ob upoštevanju poročila z delavnice o biotski raznovrstnosti in podnebnih spremembah, ki je potekala pod skupnim pokroviteljstvom IPBES in IPCC, z dne 10. junija 2021,
 - ob upoštevanju poročila Svetovne meteorološke organizacije o stanju svetovnega podnebja v letu 2020 iz aprila 2021,
 - ob upoštevanju Sendajskega okvira za zmanjšanje tveganja nesreč za obdobje 2015–2030,
 - ob upoštevanju poročila Programa Združenih narodov za okolje z dne 6. maja 2021 z naslovom *Global Methane Assessment: Benefits and Costs of Mitigating Methane Emissions* (Globalna ocena metana: koristi in stroški zmanjšanja emisij metana),
 - ob upoštevanju vprašanj za Svet in Komisijo o konferenci OZN leta 2021 o podnebnih spremembah Glasgowu v Združenem kraljestvu (COP 23) (O-000065 – B9-0000/2021 in O-000066 – B9-0000/2021),
 - ob upoštevanju člena 136(5) in člena 132(2) Poslovnika,
 - ob upoštevanju predloga resolucije Odbora za okolje, javno zdravje in varnost hrane,
- A. ker je Pariški sporazum začel veljati 4. novembra 2016; ker je 12. oktobra 2021 191 od 197 pogodbenic konvencije UNFCCC pri OZN predložilo svoje listine o ratifikaciji, sprejetju, odobritvi ali pristopu;

- B. ker so EU in njene države članice 17. decembra 2020 UNFCCC posredovale posodobljen dokument o svojih nacionalno določenih prispevkih, ki EU zavezuje k cilju vsaj 55 % neto domačega zmanjšanja emisij toplogrednih plinov v gospodarstvu do leta 2030 glede na ravni iz leta 1990 brez prispevka mednarodnih dobropisov;
- C. ker po poročilu programa OZN za okolje o emisijski vrzeli za leto 2020 zaveze, ki so jih do sedaj sprejele podpisnice Pariškega sporazuma, ne bodo dovolj, da bi dosegli njegov skupni cilj in se bo svetovno segrevanje povzpelo na več kot 3 °C nad predindustrijsko ravnjo; obžaluje, da številne pogodbenice UNFCCC niso sprejele zadostnih ukrepov niti za to, da bi bile vsaj na poti k izpolnjevanju svojih nacionalno določenih prispevkov, ter da veliko doseženega napredka izničijo kontraproduktivne politike, kot so nadaljnje subvencije za fosilna goriva in gradnja novih elektrarn na premog; ker je treba v zvezi s tem opozoriti na pozitivne naravne povratne zanke, ki bi lahko imele katastrofalne posledice za globalno segrevanje;
- D. ker so se koncentracije glavnih toplogrednih plinov v letu 2020 še naprej povečevale kljub začasnemu zmanjšanju emisij, povezanim s covidom-19, koncentracija ogljikovega dioksida (CO₂) v naši atmosferi pa je bila po podatkih Svetovne meteorološke organizacije najvišja v več kot treh milijonih let; ker je bilo leto 2020 eno od treh najtoplejših let v zgodovini meritev, pri čemer je bila povprečna temperatura za 1,2 °C višja od predindustrijske ravni; ker je bilo zadnje desetletje (2011–2020) najtoplejše do zdaj;
- E. ker notranje politike EU same niso dovolj za zaježitev svetovnih emisij toplogrednih plinov in omejitev dviga temperature v skladu s Pariškim sporazumom; ker je za omejitev dviga temperature na 1,5 °C nad predindustrijsko ravnjo nujno takojšnje in ambiciozno kolektivno ukrepanje na svetovni ravni;
- F. ker preambula Pariškega sporazuma priznava pomen zagotavljanja celovitosti vseh ekosistemov, vključno z oceani, in ker člen 4(1)(d) konvencije UNFCCC poudarja, da njene pogodbenice spodbujajo trajnostno upravljanje, ohranjanje in povečanje ponorov in zbiralnikov vseh toplogrednih plinov, vključno z biomaso, gozdovi in oceani ter drugimi kopenskimi, obalnimi in morskimi ekosistemi; ker je v členu 2(1)(b) Pariškega sporazuma poudarjeno, da bi morali prilagajanje podnebnim spremembam, spodbujanje odpornosti in razvoj z nizkimi emisijami toplogrednih plinov potekati tako, da ne bo ogrožena pridelava hrane; ker je v poročilu IPBES o globalni oceni biotske raznovrstnosti in ekosistemskih storitev poudarjeno, da bo trajnostna raba narave ključna za prilagajanje nevarnemu antropogenemu poseganju v podnebni sistem in njegovo blaženje;
- G. ker so posledice podnebnih sprememb in izguba biotske raznovrstnosti med najpomembnejšimi izzivi in tveganji za človeške družbe; ker se je z večino prejšnjih politik problematika podnebnih sprememb in biotske raznovrstnosti reševala neodvisno;
- H. ker globalni cilji glede biotske raznovrstnosti iz Aičija, določeni za leto 2020, niso bili izpolnjeni, zato je toliko bolj nujno, da se cilji in obseg ohranjanja biotske raznovrstnosti hitro razširijo;
- I. ker je ohranitev oceanov ključna ne le zato, ker so primarni vir hrane, temveč tudi zato, ker so pomembni za ogljikov krog, saj uravnavajo podnebje in proizvajajo večino kisika

v zraku, ki ga dihamo; ker IPCC v posebnem poročilu o oceanih in kriosferi navaja, da so podnebni mehanizmi odvisni od zdravja oceanov in morskih ekosistemov, ki so zdaj izpostavljeni globalnemu segrevanju, onesnaževanju, prekomernemu izkoriščanju morske biotske raznovrstnosti, zakisljevanju, zmanjševanju količine kisika in obalni eroziji, ker poročilo tudi navaja, da se oceani od leta 1970 vse bolj segrevajo in so absorbirali več kot 90 % presežne toplote v podnebnem sistemu, ter da lahko oceani lahko prispevajo k blaženju posledic podnebnih sprememb in prilagajanju nanje; ker je zato nujno treba zmanjšati emisije toplogrednih plinov in onesnaženje ekosistemov ter okrepiti naravne ponore ogljika;

- J. ker imajo sonaravne rešitve in ekosistemski pristopi ključno vlogo pri blažitvi podnebnih sprememb in prilagajanju nanje; ker sta varstvo in obnova naravnih ponorov ogljika, ki že obstajajo in učinkovito delujejo, vključno z zbiralniki ogljika v oceanih, ključnega pomena;
- K. ker imajo gozdovi pomembno vlogo v boju proti podnebnim spremembam, saj kot ponori ogljika vsako leto absorbirajo okrog 2 milijardi ton CO₂; ker sta varstvo svetovnih gozdov in izboljšanje njihovega stanja ena od stroškovno najučinkovitejših oblik podnebnega ukrepanja in ker bi bilo z blažitvijo podnebnih sprememb in prilagajanjem nanje na podlagi gozdov mogoče, če bi se izvajala v celoti, emisije toplogrednih plinov do leta 2050 vsako leto zmanjšati za okrog 15 gigaton CO₂, kar bi bilo lahko dovolj za omejitev globalnega segrevanja na precej pod 2 °C;
- L. ker lahko zmanjšanje krčenja in degradacije gozdov prispeva k zmanjšanju emisij toplogrednih plinov, ki jih povzroči človek, za vse od 0,4 pa do 5,8 gigaton ekvivalenta CO₂ na leto⁹;
- M. ker četrtino severne poloble prekrivajo trajno zamrznjena tla, poznana kot permafrost; ker se zaradi naraščanja svetovne temperature arktični permafrost tali hitreje kot kdaj koli prej; ker je permafrost velikanski zbiralnik toplogrednih plinov, ki lahko zadržuje do 1 600 gigaton CO₂, kar je skoraj še enkrat toliko, kot ga je zdaj v ozračju, pa tudi metana in dušikovega oksida; ker bi se lahko zaradi njegovega sproščanja globalno segrevanje močno pospešilo in okrepilo¹⁰;
- N. ker Svetovna zdravstvena organizacija ocenjuje, da bo zaradi podnebnih sprememb do leta 2030 vsako leto umrlo približno 250 000 več ljudi, neposredni stroški škode za zdravje pa naj bi do leta 2030 znašali med 2 in 4 milijardami USD na leto;
- O. ker lahko izguba biotske raznovrstnosti, povezana s preoblikovanjem krajine, v nekaterih primerih poveča tveganje za pojav bolezni, saj lahko vrste, ki se dobro prilagodijo krajini, v kateri prevladuje človek, gostijo tudi patogene, ki predstavljajo veliko tveganje za prenos okužbe z živali na človeka;
- P. ker so onesnaževanje zraka in podnebne spremembe tesno povezani ter imajo nekatere

⁹ Poročilo z delavnice o biotski raznovrstnosti in podnebnih spremembah, ki je potekala pod skupnim pokroviteljstvom IPBES in IPCC, z dne 10. junija 2021.

¹⁰ Natali, S. M., idr., *Permafrost carbon feedbacks threaten global climate goals* (Sproščanje ogljikovega dioksida iz permafrosta ogroža svetovne podnebne cilje), *Proceedings of the National Academy of Sciences of the United States of America*, 118 (21), 25. maj 2021.

iste antropogene vire; ker Svetovna zdravstvena organizacija ocenjuje, da onesnaženost zraka po vsem svetu prispeva k 4,2 milijona smrti na leto zaradi možganske kapi, bolezni srca, pljučnega raka ter akutnih in kroničnih bolezni dihal;

- Q. ker so se po navedbah Urada OZN za zmanjševanje tveganja nesreč evidentirane nesreče in gospodarske izgube v zadnjih 20 letih skoraj podvojile, v veliki meri tudi zaradi precejšnjega povečanja števila nesreč, povezanih s podnebjem;
- R. ker podnebne spremembe in njihove uničujoče posledice že vplivajo na migracijske vzorce; ker bi bilo lahko po navedbah v študiji Svetovne banke iz leta 2018 skoraj 3 % prebivalstva regij podsaharske Afrike, južne Azije in Latinske Amerike prisiljenega preseliti se znotraj svojih držav, da bi ubežalo počasi stopnjujočim se posledicam podnebnih sprememb¹¹; ker bo brez skupnih prizadevanj za prilagajanje podnebnim spremembam več kot 700 milijonov ljudi, ki živijo na obalnih območjih na nizkih nadmorskih višinah in majhnih otokih, v nevarnosti, da bodo izpostavljeni intenzivnejšim neurjem in poplavam ter da bodo na koncu izgubili zemljo in se bodo morali preseliti;
- S. ker je Pariški sporazum prva mednarodna pogodba, ki izrecno priznava povezavo med podnebnimi ukrepi in človekovimi pravicami, kar omogoča, da se z uporabo obstoječih pravnih instrumentov, povezanih s človekovimi pravicami, države in zasebne subjekte spodbudi k zmanjšanju emisij; ker s Pariškim sporazumom niso bili predvideni konkretni instrumenti, s katerimi bi lahko terjali odgovornost od držav in podjetij za njihov vpliv na podnebne spremembe in izvrševanje človekovih pravic;
- T. ker podnebne spremembe vključujejo tudi pomemben vidik človekovih pravic, saj neposredno in posredno vplivajo na uveljavljanje številnih splošno priznanih človekovih pravic, največji vpliv pa imajo na ranljive skupine, kot so ženske, otroci, starejši in bolni, skupine z nizkimi prihodki in domorodna ljudstva; ker UNFCCC in Pariški sporazum temeljita na medgeneracijski solidarnosti in zavezi držav, da bodo zaščitile podnebni sistem v dobro sedanjih in prihodnjih generacij; ker podnebne spremembe zastrujejo izzive, s katerimi se soočajo domorodna ljudstva, in povzročajo globljo kulturno, ekonomsko in politično marginalizacijo ter neenakosti;
- U. ker so podnebni ukrepi eden od ciljev OZN glede trajnostnega razvoja, ki so jih leta 2015 sprejele vse države članice OZN v okviru agende za trajnostni razvoj do leta 2030;
- V. ker so se pogodbenice UNFCCC leta 2009 zavezale, da bodo od leta 2020 mobilizirale 100 milijard USD na leto, kar je bilo ponovno potrjeno v Pariškem sporazumu; ker dejanske zaveze razvitih držav še zdaleč ne dosegajo skupnega cilja; ker so se vplivi podnebnih sprememb in potrebe v državah v razvoju ter zlasti v najmanj razvitih državah in majhnih otoških državah v razvoju povečali;
- W. ker program OZN za razvoj ocenjuje, da bo vsako leto do leta 2030 potrebnih 140-300 milijard USD samo za kritje potreb držav v razvoju glede prilagajanja, do leta 2050 pa

¹¹ Rigaud, K. K. idr., *Groundswell: Preparing for Internal Climate Migration* (Valovanje: Priprava na notranje migracije zaradi podnebnih sprememb), World Bank Group, 19. marec 2018.

bo ta znesek narasel na 280-500 milijard USD¹²;

- X. ker je zaradi izbruha covid-19 žal prišlo do enoletne zamude pri izvedbi zasedanja Konference pogodbenic Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja in Konvencije o biološki raznovrstnosti v letu 2020, obenem pa je to edinstvena priložnost za prehod z reaktivnega na proaktivni in previdnostni model, kar bo na koncu pripeljalo do potrebne preobrazbe; ker bi morali novi znanstveni dosežki dopolnjevati in krepiti povezave med mednarodnimi agendami in njihovim izvajanjem na državni ravni;
- Y. ker se svet resda sooča s trajnimi posledicami pandemije covid-19, vendar to ne pomeni, da je podnebna kriza mimo; ker bi morali gospodarsko okrevanje izkoristiti kot edinstveno priložnost za pospešitev prehoda v podnebno nevtralnost in zagotoviti pot do povišanja temperature za največ 1,5 °C, tako da se razvije socialno-ekonomski model, ki je skladen z omejitvami planeta, da se naložbe usmerijo v obnovo naravnih ekosistemov in krepitev prilagodljivosti ekosistemov, ter v prednostna področja, kot so energijska učinkovitost, trajnostna proizvodnja hrane, tehnologije za energijo iz obnovljivih virov, inovativne in trajnostne brezemisijske tehnologije ter potrebna pripadajoča infrastruktura, ter da se naložbe z vključevanjem načela, da se ne škoduje bistveno, v vse naložbene odločitve preusmerijo stran od dejavnosti, ki škodujejo podnebnju in okolju; ker bi bilo treba pri prehodu ustrezno upoštevati različne potrebe in zmogljivosti regij ter spoštovati načela pravičnega prehoda;
- Z. ker po opredelitvi Evropske agencije za okolje „sistemska sprememba“ pomeni temeljno, prelomno in medsektorsko obliko spremembe, ki vključuje bistveno preoblikovanje in preusmeritev ciljev sistemov, pobud, tehnologij, družbenih praks in norm ter sistemov znanja in pristopov k upravljanju; ker to pri osnovnih družbenih sistemih pomeni, da se z vidika bolj trajnostnih alternativ, osredotočenih na, denimo, blaginjo in odpornost, ponovno razmisli ne le o tehnologijah in proizvodnih procesih, temveč tudi o vzorcih potrošnje in načinih življenja¹³;
- AA. ker lahko sonaravne rešitve in ekosistemski pristopi zagotovijo močno povezanost politik med UNFCCC, Konvencijo o biološki raznovrstnosti in drugo konvencijo iz Ria o dezertifikaciji, saj bi imela predsedstva in sekretariati vseh treh sporazumov priložnost za sodelovanje pri celovitem in usklajenem obravnavanju podnebnih sprememb in izgube biotske raznovrstnosti;
- AB. ker sta evropski zeleni dogovor in instrument Next Generation EU edinstvena priložnost za okrepitev gospodarstva EU ter zagotovitev, da bo to bolj inovativno, bolj konkurenčno in bolj usmerjeno v prihodnost, s čimer se bosta omogočili vodilna vloga Evrope v zelenem gospodarstvu ter krepitev evropskega socialnega modela in socialnega tržnega gospodarstva;
- AC. ker naj bi bila s podnebjem povezana tveganja za zdravje, preživetje, prehransko varnost, oskrbo z vodo in gospodarsko rast po napovedih precej večja, če bi se svetovna temperatura dvignila za 2 °C; ker naj bi se z omejitvijo globalnega segrevanja na 1,5 °C

¹² Program OZN za razvoj, *The trillion dollar climate finance challenge (and opportunity)* (Bilijon dolarjev vreden podnebni finančni izziv (in priložnost)), 27. junij 2021.

¹³ Evropska agencija za okolje, *Building the foundations for fundamental change* (Izgradnja temeljev za temeljito spremembo), 4. junij 2021.

namesto na 2 °C po ocenah zmanjšali vplivi na kopenske, sladkovodne in obalne ekosisteme, ohranilo pa bi se več ekosistemskih storitev, ki koristijo ljudem; ker si je zato treba nujno prizadevati za omejitev dviga temperature na 1,5 °C nad predindustrijsko ravno;

- AD. ker je pristop, po katerem si EU prizadeva voditi z dobrim zgledom, ključen za vključevanje tretjih držav v boj proti podnebnim spremembam in s tem za zvišanje ravni svetovnih podnebnih ambicij;
 - AE. ker mora EU priznati svojo odgovornost za pretekle emisije toplogrednih plinov ter za razlike v razvitosti med svetovnim severom in jugom ter ravnati skladno s to odgovornostjo;
 - AF. ker je v skladu s členom 2(1)(c) Pariškega sporazuma preusmeritev finančnih tokov k nizkim emisijam toplogrednih plinov in v razvoj, ki je odporen na podnebne spremembe, ključnega pomena za spopadanje z nevarnostjo podnebnih sprememb;
 - AG. ker se ozaveščenost javnosti in vključenost državljanov v podnebne ukrepe povečujeta; ker državljanji od vlad zahtevajo dodatno ukrepanje in ambiciozne ukrepe za spopadanje s podnebnimi spremembami;
 - AH. ker se je drugo ciljno obdobje Kjotskega protokola zaključilo 31. decembra 2020; ker je bilo sprejetje smernic o tem, kako zmanjšanje emisij v okviru dejavnosti mehanizma čistega razvoja upoštevati po 31. decembru 2020, preloženo; ker so bili uvedeni začasni ukrepi, s katerimi so bile dejavnosti mehanizma čistega razvoja podaljšane v obdobje po letu 2020; ker naj bi sestanek pogodbenic Kjotskega protokola potekal skupaj s COP26 v Glasgowu;
1. opozarja, da so podnebne spremembe in izguba biotske raznovrstnosti med najpomembnejšimi izzivi za človeštvo ter da morajo vse vlade po vsem svetu nemudoma storiti vse za boj proti njim; poudarja, da so za izpolnitev naše kolektivne odgovornosti glede omejitve svetovnega segrevanja in preprečevanje izgube biotske raznovrstnosti ter s tem zaščite vsega planeta potrebni mednarodno sodelovanje, sodelovanje nedržavnih akterjev, solidarnost in dosledno ukrepanje, ki temelji na znanosti, ter neomajna zaveza k povečanju ambicij; v zvezi s tem je seznanjen s pozivom generalnega sekretarja OZN Antonia Guterresa vsem vladam po svetu, naj razglasijo izredne podnebne razmere, dokler svet ne bo dosegel neto ničelnih emisij toplogrednih plinov;
 2. izraža zaskrbljenost v zvezi z ugotovitvami poročila Programa Združenih narodov za okolje o emisijski vrzeli za leto 2020, zlasti glede dejstva, da bi kljub manjšemu upadu emisij ogljikovega dioksida zaradi pandemije covid-19 napovedane emisije v okviru predloženih brezpogojnih nacionalno določenih prispevkov, če bi se ti izvajali v celoti, privedle do povečanja temperature za 3,2 °C; pozdravlja doslej objavljene posodobljene nacionalno določene prispevke, s katerimi so se povečali podnebni cilji, vendar z zaskrbljenostjo ugotavlja, da ti prispevki vseeno ne bodo zadoščali, da bi dosegli cilj Pariškega sporazuma glede emisij; je zaskrbljen zaradi zbirnega poročila UNFCCC o nacionalno določenih prispevkih iz septembra 2021, v katerem je bilo ugotovljeno, da vsi nacionalno določeni prispevki, ki so bili predloženi pred 30. julijem 2021, skupaj pomenijo znatno povečanje svetovnih emisij toplogrednih plinov v letu 2030 v

primerjavi z letom 2010, in sicer za približno 16 %; poudarja, da bi bilo po navedbah IPCC za doseg omejitve dviga na 1,5 °C potrebno vsaj 45-odstotno zmanjšanje do leta 2030 v primerjavi z letom 2010;

3. opozarja na nedavno odločitev ustavnega sodišča, ki je razsodilo, da varstvo podnebja ne bi smelo biti odvisno od politične presoje, temveč določbe ustave o varstvu okolja državi nalagajo ustavno dolžnost, da doseže podnebno nevtralnost;
4. poudarja, da bi lahko po ugotovitvah poročila o emisijski vrzeli za leto 2020 zeleno okrevanje po pandemiji zmanjšalo emisije toplogrednih plinov za približno 25 % do leta 2030, s čimer bi dosegli 66-odstotno verjetnost, da bi temperature zadržali pod 2 °C, vendar vseeno ne dovolj, da bi svetovno segrevanje omejili na 1,5 °C; zato poudarja, da bi ukrepi za okrevanje lahko močno vplivali na to, ali bodo cilji Pariškega sporazuma doseženi; poziva vlade, naj si po najboljših močeh prizadevajo za izvajanje zelenega okrevanja, okrepijo svoje zaveze v skladu s cilji Pariškega sporazuma ter povečajo svoje nacionalno določene prispevke pred konferenco COP26, tako da sprejmejo ukrepe na znanstveni podlagi; poudarja, da je glede na nedavne raziskave doseganje temperaturnega cilja Pariškega sporazuma „ekonomsko optimalna“ podnebna politika¹⁴;
5. pozdravlja zavezo skupine G7, da bo povečala svoje ambicije in pospešila prizadevanja za zmanjšanje emisij, da bi še lahko uspeli omejiti dvig temperature na 1,5 °C¹⁵; opozarja, da bi to prineslo številne dodatne koristi za okolje, gospodarstvo, družbo in javno zdravje; poudarja, da se vse več držav zavezuje podnebni nevtralnosti do sredine stoletja; vendar poudarja, da se morajo te zaveze nujno odražati v močnih kratkoročnih politikah, ukrepih in finančnih sredstvih ter v revidiranih nacionalno določenih prispevkih, ki jih je treba predložiti pred konferenco COP26 v obliki povečanih podnebnih ciljev za leto 2030, da bi svetovne emisije čim prej dosegle vrhunec; poziva G20, naj prevzame vodilno vlogo pri povečevanju kratkoročnih in dolgoročnih ciljev;
6. pozdravlja dejstvo, da pet let po začetku veljavnosti Pariškega sporazuma največja svetovna gospodarstva tekmujejo, katero bo prej doseglo podnebno nevtralnost; opozarja na dejstvo, da je treba zaveze glede podnebne nevtralnosti podpreti z dolgoročnimi strategijami, predloženimi UNFCCC; poudarja, da je treba te zaveze prevesti v učinkovite ukrepe in politike na vseh ravneh in v vseh sektorjih;
7. poudarja, da je treba čim prej postopno opustiti vsa fosilna goriva; priznava zaključke iz poročila Mednarodne agencije za energijo o podnebni nevtralnosti do leta 2050, ki kaže na močan upad povpraševanja po fosilnih gorivih, zaradi česar ni treba vlagati v novo oskrbo s fosilnimi gorivi, in da doseganje cilja 1,5 °C zahteva, da se ne izdajajo dovoljenja za nova naftna in plinska polja ter da se od leta 2021 naprej ne odpirajo novi premogovniki ali se ne podaljša obratovanja obstoječih; podpira zavezo skupine G7, da bo do konca leta 2021 prenehala financirati premog z nezmanjšanimi emisijami; poziva države skupine G7, naj dajo zgled pri energetskega prehodu in ustavijo vse nove naložbe v pridobivanje fosilnih goriv; podpira predsedstvo konference COP26, Združeno kraljestvo in globalno zavezništvo Powering Past Coal Alliance pri iskanju dogovora o

¹⁴Hänsel, M. C., Drupp, M. A., Johansson, D. J. A., Nesje, F., Azar, C., Freeman, M. C., Groom, B., Sterner, T., Climate economics support for the UN climate targets (Podpora podnebne gospodarstva za podnebne cilje OZN), *Nature Climate Change*, 10, str. 781–789, 2020.

¹⁵Sporočilo vrha skupine G7 iz Carbis Baya z dne 11. do 13. junija 2021.

zaustavitvi gradnje novih termoelektrarn na premog z nezmanjšanimi emisijami; priznava, da fosilna goriva nimajo dolgoročne vloge v mešanici energetskih virov EU, in poziva države članice, naj v sodelovanju s Komisijo sprejmejo nacionalne načrte za čimprejšnjo opustitev fosilnih goriv, da bi najpozneje do leta 2050 dosegli podnebno nevtralnost;

8. izraža veliko zaskrbljenost zaradi vse večjega svetovnega zanimanja za zaloge fosilnih goriv na Arktiki, ki postajajo dostopnejše, saj morski ledeni pokrov zaradi podnebnih sprememb upada; poudarja ranljivost narave na Arktiki in izjemne težave pri čiščenju ekosistema po razlitju nafte zaradi izbruhov, puščanja cevovodov ali ladijskih nesreč; poziva EU in države članice, naj pozovejo h globalnemu moratoriju na iskanje nafte na morju na Arktiki;
9. poudarja, da je treba na COP26 ponovno vzpostaviti mednarodne koalicije za zelo ambiciozne rezultate, ki bodo prinesli veliko okoljsko celovitost; poziva Komisijo in države članice, naj tesno sodelujejo z glavnimi onesnaževalci, podnebno ranljivimi državami, čezatlantskimi partnerji in britanskim predsedstvom COP26, da bi na konferenci predstavile politične predloge, kako naj bi države pospešile ukrepanje in premostili to vrzel in globalno segrevanje zadržali pod 1,5 °C; spodbuja EU, naj okrepi svoje diplomatske kampanje in sklepanje zavezništev z državami v razvoju in najbolj ranljivimi državami, da bi delovala kot povezovalka med razvitimi državami in državami v razvoju, kar je bilo v preteklosti ključno pri doseganju najbolj ambicioznih rezultatov na konferencah pogodbenic;
10. pozdravlja dejstvo, da je predsednik Biden že prvi dan predsednikovanja sprejel ukrepe za ponovni pristop Združenih držav Amerike k Pariškemu sporazumu in se zavezal, da bodo ZDA do leta 2030 zmanjšale svoje emisije toplogrednih plinov za polovico v primerjavi z ravnmi iz leta 2005 in si prizadevale za podnebno nevtralnost do leta 2050; pričakuje, da bodo kmalu sledili konkretni politični ukrepi in finančni tokovi za izpolnitev zavez ZDA; poudarja pomen partnerstva med EU in ZDA in njunega vodstva za doseganje ciljev Pariškega sporazuma; poudarja, da so boj proti podnebnim spremembam, degradacija okolja in izguba biotske raznovrstnosti, spodbujanje zelene rasti in zaščita naših oceanov v središču nove skupne čezatlantske agende ter da sta se EU in ZDA skupaj zavezali, da si bosta po najboljših močeh prizadevali za omejitev dviga globalne temperature na 1,5 °C; priznava prizadevanja predsednika Bidna za povečanje globalnih ambicij glede podnebnih ukrepov, tudi z organizacijo vrh voditeljev o podnebjju aprila 2021;
11. poudarja vlogo Kitajske kot drugega največjega gospodarstva na svetu in države z največjimi skupnimi emisijami toplogrednih plinov; priznava pripravljenost Kitajske, da konstruktivno prispeva k svetovnim pogajanjem o podnebjju; vendar s posebno zaskrbljenostjo ugotavlja, da je še vedno zelo odvisna od premoga, in spodbuja njeno vlado, naj si še naprej prizadeva za pospešitev zelenega prehoda, ki je ključni pogoj za doseganje globalnih ciljev Pariškega sporazuma; je seznanjen z napovedjo predsednika Ši Džinpinga iz septembra 2020, da bo Kitajska zaježila emisije ogljikovega dioksida pred letom 2030 in dosegla ogljično nevtralnost pred letom 2060; poudarja, da bi morale te zaveze zajemati vse emisije toplogrednih plinov; pričakuje dodatne zaveze in konkretne politične ukrepe ter usklajene finančne tokove, da bi jih izpolnili;

12. poudarja, da so po navedbah IPBES osnovni vzroki pandemij iste globalne okoljske spremembe, ki povzročajo izgubo biotske raznovrstnosti in podnebne spremembe, vključno s spremembami rabe zemljišč, širjenjem in intenzifikacijo kmetijstva, trgovino s prostoživečimi vrstami ter vzorci potrošnje in drugimi dejavniki; poudarja, da je pandemija pokazala, kako pomembni sta načeli „eno zdravje“ in „zdravje v vseh politikah“ pri oblikovanju politik, in da je potrebna preobrazba; opozarja, da je v preambuli Pariškega sporazuma pravica do zdravja priznana kot ključna človekova pravica; poudarja, da je v 1. odstavku 4. člena Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja (UNFCCC) navedeno, da vse pogodbenice pri projektih ali ukrepih za zmanjšanje podnebnih sprememb ali prilagoditev nanje uporabljajo „primerne metode, na primer presojo vplivov, ki bodo oblikovane in določene na državni ravni z namenom čim bolj zmanjšati škodljive učinke na gospodarstvo, zdravje in kakovost okolja“; meni, da bi bilo treba vidik zdravja vključiti v nacionalne načrte za prilagajanje in nacionalna sporočila v okviru konvencije;
13. poudarja, da so za doseganje ciljev Pariškega sporazuma in njegovih ciljev podnebne nevtralnosti potrebne ogromne naložbe in preobrazba vseh sektorjev naših gospodarstev, kot je še ni bilo; meni, da je to preobrazbo v nov trajnosten gospodarski model mogoče doseči samo, če bo zagotovljen pravični prehod, ki bo združeval socialni in ekološki napredek, izboljšal dobrobit ljudi in ne bo nikogar zapostavil;

COP26 v Glasgou

14. obžaluje pomanjkanje napredka na COP25 v Madridu leta 2019 ter pomanjkanje zavez in preglednost pri nekaterih pogodbenicah; obžaluje, da je bilo dokončanje pravilnika Pariškega sporazuma preloženo na naslednji COP in da rezultati razprav o izgubi in škodi niso bili ambicioznejši; kljub težavam pri organizaciji priznava napredek, dosežen na pomembnih področjih, kot sta spodbujanje socialne razsežnosti v podnebni agendi ter masovna mobilizacija nedržavnih akterjev;
15. poudarja, kako pomembno je, da se na COP26 sprejme novo soglasje o potrebnih podnebnih ukrepih in cilju, da se doseže podnebna nevtralnost do sredine stoletja, ter o trdnih kratkoročnih in srednjeročnih ukrepih politike;
16. poziva vse pogodbenice UNFCCC, naj v sodelovanju z regijami in nedržavnimi akterji, zlasti civilno družbo, konstruktivno prispevajo k procesu, ki vodi do COP26, v okviru katerega je treba posodobiti nacionalno določene prispevke in zagotoviti njihovo skladnost z dolgoročnim temperaturnim ciljem Pariškega sporazuma in najboljšimi razpoložljivimi znanstvenimi spoznanji ter to, da odražajo najvišjo možno raven ambicioznosti pogodbenic; poudarja, da trenutne zaveze niso dovolj za doseganje ciljev sporazuma in da bi morali rast svetovnih emisij toplogrednih plinov nemudoma zaježiti in nato močno zmanjšati, zato bi morale vse pogodbenice okrepiti svoja prizadevanja in posodobiti svoje nacionalno določene prispevke v skladu s cilji Pariškega sporazuma, ter poziva zlasti EU in vse države skupine G20, naj v zvezi s tem pokažejo vodilno vlogo v svetu in se zavežejo, da bodo najpozneje do leta 2050 dosegle podnebno nevtralnost;
17. poudarja, da je glede na poročilo programa OZN za okolje o emisijski vrzeli za leto 2020 najbogatejši odstotek svetovnega prebivalstva odgovoren za več kot dvakrat

toliko emisij kot najrevnejših 50 % skupaj; ugotavlja, da dodatne raziskave¹⁶ kažejo, da je bilo v EU med letoma 1990 in 2015 najbogatejših 10 % državljanov EU odgovornih za skoraj tretjino skupnih emisij EU iz potrošnje in da so se v istem obdobju skupne emisije iz potrošnje najrevnejših 50 % državljanov EU zmanjšale za 24 %, skupne emisije najbogatejših 10 % pa povečale za 3 %; poudarja, da je treba pri izvajanju Pariškega sporazuma celovito obravnavati pravičnost ter da mora Unija končno zaježiti in drastično zmanjšati emisije najbogatejšega dela naše družbe, obenem pa zagotoviti podporo najrevnejšim gospodinjstvom, da bi zagotovila pravični prehod;

18. poziva Komisijo k sodelovanju z drugimi večjimi povzročitelji emisij ogljikovega dioksida, da bi oblikovali mednarodni podnebni klub vodilnih držav na poti k podnebni nevtralnosti s skupnimi cilji glede zmanjšanja emisij toplogrednih plinov, doseganja podnebne nevtralnosti najpozneje do leta 2050, oblikovanja opredelitve enotnih standardov za merjenje emisij, primerljivih eksplicitnih in implicitnih cen ogljikovega dioksida v energetskem in industrijskem sektorju ter glede zaščite držav, ki so pripravljene izvajati ukrepe za zaščito podnebja, pred slabimi platmi mednarodne konkurence s skupnim mehanizmom za ogljično prilagoditev na mejah;
19. poudarja, da si je treba prizadevati za okrepljene in usklajene sektorske ukrepe za razogljičenje z usklajevanjem ciljev ter sodelovanjem med pogodbenicami in drugimi akterji; poziva pogodbenice, naj okrepijo marakeško partnerstvo za globalne podnebne ukrepe kot prostor za spodbujanje nedržavnih akterjev in podnacionalnih vlad k takojšnjemu sprejetju podnebnih ukrepov, ki so znanstveno podprti in zelo ambiciozni, ter spodbujanje skupnega učenja v vseh skupinah, geografskih območjih in sektorjih, da bi pospešile ukrepanje in podporne politične odločitve za doseganje ciljev Pariškega sporazuma;
20. poudarja, da se je treba do COP26 dogovoriti o preostalih točkah delovnega programa Pariškega sporazuma, da bi se v prihodnjih petih letih osredotočili na nadaljnji razvoj ter krepitev njegovega izvajanja in operacionalizacije; poziva vse pogodbenice, naj rešijo odprta vprašanja za dokončanje pravilnika Pariškega sporazuma, zlasti glede preglednosti, skupnih časovnih okvirov in sodelovalnih mehanizmov v okviru člena 6, da bi zagotovili preglednost in močno okoljsko celovitost in kar najbolj ambiciozne cilje;
21. poziva Komisijo in države članice, naj se zavzemajo za stroga in odporna mednarodna pravila glede člena 6 Pariškega sporazuma, ki bodo temeljila na načelih iz San Joseja; zlasti poudarja, da je treba spodbujati mednarodno sodelovanje in preprečiti vse oblike dvojnega štetja, da bi zagotovili okoljsko celovitost z dejanskimi, dodatnimi, izmerljivimi, trajnimi in neodvisno preverjenimi ukrepi za zmanjšanje emisij, zagotoviti, da enote, izdane v okviru Kjotskega protokola, ne morejo škodovati k sedanjim in prihodnjim nacionalno določenim prispevkom, ter zagotoviti varstvo človekovih pravic; ponavlja svojo podporo pobudi, da se delež dohodkov v okviru mehanizmov iz člena 6 nameni financiranju Prilagoditvenega sklada; ponavlja svojo podporo uvedbi petletnega časovnega okvira in poziva EU, naj sprejme stališče v podporo dogovoru o petletnem

¹⁶ Oxfam, Confronting carbon inequality in the European Union. Why the European Green Deal must tackle inequality while cutting emissions (Spopadanje z ogljično neenakostjo v Evropski uniji. Zakaj je treba pri zmanjševanju emisij v okviru evropskega zelenega dogovora obravnavati neenakost), 7. decembra 2020.

skupnem časovnem okviru, da bi pospešila izvajanje podnebnih ukrepov;

22. poziva k operacionalizaciji izboljšanega okvira preglednosti, ki vsebuje načela preglednosti, točnosti, doslednosti, primerljivosti in popolnosti;
23. poudarja, da podnebne spremembe različno vplivajo na ljudi zaradi dejavnikov, kot so spol, starost, invalidnost, etnična pripadnost in revščina ter da obstoječe neenakosti, ki temeljijo na spolu posameznika, lahko povečajo ranljivost posameznika za neizogibne učinke podnebnih sprememb, vključno z naravnimi nevarnostmi; zato pozdravlja sprejetje izboljšane delovnega programa iz Lime za enakost spolov in akcijski načrt za enakost spolov na COP25 v Madridu in poziva k njenemu hitremu izvajanju; meni, da je treba preobrazbo v trajnostno družbo izvesti na vključujoč, pravičen in enakopraven način in da sta uravnotežena zastopanost spolov ter opolnomočenje žensk in deklet ključna za to preobrazbo; poudarja potrebo po učinkovitejšem vključevanju vidika spola v vse ustrezne cilje; ponovno poziva Komisijo, naj pripravi konkreten akcijski načrt za izpolnitev zavez novega akcijskega načrta za enakost spolov ter naj imenuje stalno kontaktno točko EU za enakost spolov in podnebne spremembe z zadostnimi proračunskimi sredstvi za izvajanje in spremljanje podnebnih ukrepov, ki upoštevajo enakost spolov, v EU in po svetu¹⁷; meni, da bi to lahko bil zgled za druge pogodbenice, da sprejmejo podobne ukrepe;
24. pozdravlja dejstvo, da pogodbenice v svojih nacionalno določenih prispevkih vse pogosteje upoštevajo spol, in poziva vse pogodbenice, naj sprejmejo nacionalno določene prispevke in podnebno financiranje, ki bodo upoštevali vidik spola in bodo socialno pravični, da bi zagotovile podnebno pravičnost; poziva Komisijo in države članice, naj izboljšajo skladnost med podporo na področjih spola in podnebja z instrumenti za zunanje delovanje in prek Evropske investicijske banke, tudi s povečanjem udeležbe žensk in ženskih organizacij v upravljanju in odločanju, njihovega dostopa do financiranja ter do programov, ki podpirajo vlogo žensk v podnebnem upravljanju, ter zlasti v sektorjih, kot sta kmetijstvo in gozdarstvo, pri čemer se je treba posebej osredotočiti na domorodne ženske;
25. je zaskrbljen zaradi potencialnega učinka, ki bi ga lahko imele omejitve potovanj in drugih omejitev zaradi covid-19 na uravnoteženo udeležbo na COP26; poziva britansko predsedstvo COP26, naj sprejme vse potrebne ukrepe, da bi zagotovilo široko in vključujočo udeležbo ob polnem upoštevanju sanitarnih ukrepov; meni, da je treba storiti vse, da bi vsem državam v razvoju, zlasti najmanj razvitim državam in majhnim otoškim državam v razvoju, omogočili sodelovanje na konferenci COP26, in poziva predsedstvo Združenega kraljestva, naj odpravi ovire za sodelovanje, povezane s pandemijo;
26. želi spomniti, kako pomembno je, da v postopkih odločanja znotraj Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja (UNFCCC) sodelujejo vse države; poudarja, da je treba sedanji postopek odločanja v okviru UNFCCC izboljšati in bolje vključiti delegate iz revnih in ranljivih držav; ponovno poziva delegacijo EU pri Konferenci pogodbenic, naj izboljša sodelovanje z delegati iz ranljivih držav;

¹⁷ Resolucija Evropskega parlamenta z dne 21. januarja 2021 o strategiji EU za enakost spolov (Sprejeta besedila, P9_TA(2014)0025).

27. meni, da ima EU zgodovinsko odgovornost biti najbolj ambiciozna podpisnica Pariškega sporazuma, tako prek lastnih zavez kot prek pomoči drugim, in da bi morala priznati svojo podnebno in okoljsko odgovornost ter v skladu s tem ukrepati, tako da daje verodostojen zgled; želi spomniti na načelo „skupne, a raznolike odgovornosti in ustrezne zmogljivosti“, ki Uniji in državam članicam nalaga posebno odgovornost, pa tudi zmogljivost ukrepanja;

Ambiciozna podnebna politika EU in dolgoročna vizija

28. poudarja sprejetje evropskih podnebnih pravil; pričakuje, da bosta evropski zeleni dogovor in zlasti zakonodajni sveženj Fit for 2030 (Pripravljeni za leto 2030) zagotovila potrebne ukrepe, da bodo EU in njene države članice v celoti izpolnjevale Pariški sporazum; meni, da je izjemno pomembno, da je EU zgled drugim in na COP26 da jasno sporočilo, da je pripravljena okrepiti svoje nacionalno določene prispevke in prispevke k Pariškemu sporazumu, ter tudi druge pogodbenice poziva k enakim zavezam;
29. poudarja, da del EU spada med najbolj prizadete regije zaradi podnebnih sprememb na svetu; ugotavlja, da se sredozemski bazen segreva 20 % hitreje od svetovnega povprečja in da je regija eno od glavnih svetovnih žarišč podnebnih sprememb, pri čemer naj bi po napovedih v naslednjih 20 letih 250 milijonov ljudi postalo ogroženih zaradi pomanjkanja vode¹⁸; poudarja, da Sredozemsko morje postaja najhitreje segrevajoče se morje na svetu¹⁹, kar ima posledice za pomembne gospodarske sektorje in celotni morski ekosistem ter nepovratno spreminja ekosistem in vrste; poziva EU, naj nemudoma ukrepa in sodeluje s svojimi sredozemskimi partnerji pri ambicioznih ukrepih za prilagajanje ter vodi ukrepe za blažitev;
30. poudarja, da je uspeh evropskega zelenega dogovora odvisen od učinkovite globalizacije njegovih ustreznih standardov in norm v partnerstvu s tretjimi državami; opozarja na sklepe Sveta iz januarja 2021 in cilj Komisije, da se okrepi vloga Unije kot svetovnega akterja; poziva, naj se pred COP27 v Afriki pripravi operativna in skladna diplomatska strategija v zvezi z evropskim zelenim dogovorom;
31. poudarja, kako pomembno je dejansko zmanjšati okoljski odtis EU, da bi dosegli naše globalne podnebne zaveze; vendar ugotavlja, da ni nikakršnega uradnega kazalnika EU za merjenje našega trenutnega okoljskega odtisa, ter poziva Komisijo in Evropsko agencijo za okolje, naj sprejmeta takšen kazalnik;
32. ponovno poziva Komisijo, naj po sprejetju evropskih podnebnih pravil in ob upoštevanju pomembne vloge naravnih ponorov ogljika pri doseganju podnebne nevtralnosti predlaga ambiciozen, znanstveno utemeljen cilj EU do leta 2030 za odstranitev emisij toplogrednih plinov po naravnih ponorih ogljika, ki bi moral biti skladen s strategijo za biotsko raznovrstnost do leta 2030 in določen v zakonodaji; želi

¹⁸ Mediterranean Experts on Climate and Environmental Change, *Risks associated to climate and environmental changes in the Mediterranean region* (Sredozemski strokovnjaki za podnebne in okoljske spremembe: Tveganja, povezana s podnebnimi in okoljskimi spremembami v sredozemski regiji), 2019.

¹⁹ WWF Mediterranean Marine Initiative, *The climate change effect in the Mediterranean. Six stories from an overheating sea* (Sredozemska pomorska pobuda, Učinek podnebnih sprememb v Sredozemlju. Šest zgodb o pregrevajočem se morju), Rim, Italija, 2021.

tudi spomniti, da mora hitro zmanjšanje emisij ostati prednostna naloga;

33. poudarja, da je treba podnebne cilje vključiti v vse politike EU; poziva Komisijo, naj posodobi svoj način izvajanja ocen učinka za vsa politična področja EU, da bi zagotovila polno izvajanje člena 6(4) evropskih podnebnih pravil; meni, da so nove pobude v nedavnem sporočilu Komisije z naslovom Boljše pravno urejanje: združujemo moči za pripravo boljše zakonodaje²⁰ in zlasti vključitev analize načela, da se ne škoduje bistveno, v ocene učinka, prvi korak v tej smeri;
34. poudarja osrednjo vlogo obnovljivih virov energije in energijske učinkovitosti pri prehodu na podnebno nevtrarno gospodarstvo; priznava napredek, dosežen pri pridobivanju obnovljivih virov energije; je seznanjen s predlogom Komisije za revizijo direktive o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov v okviru svežnja „Pripravljeni na 55“ in poudarja, da je pomembno povečati cilje glede energije iz obnovljivih virov in energijske učinkovitosti, da bi najpozneje do leta 2050 dosegli podnebno nevtrarno in spoštovali Pariški sporazum, pri čemer bi izkoristili priložnost sedanjega zmanjšanja stroškov obnovljivih virov energije in tehnologij za shranjevanje;
35. je seznanjen s predlogom Komisije za revizijo okvira rabe zemljišč, spremembe rabe zemljišč in gozdarstva (LULUCF) v okviru svežnja „Pripravljeni na 55“ in poudarja pomen povečanja naravnih ponorov, spodbujanja rešitev, ki temeljijo na ekosistemih, ob upoštevanju vrednosti različnih ekosistemov za biotsko raznovrstnost in količine ogljika, ki se še naprej odstranjuje in skladišči, da bi najpozneje do leta 2050 dosegli podnebno nevtrarno;
36. meni, da bi morale vse podnebne in povezane energetske politike odražati najnovejša znanstvena dognanja v zvezi z ekosistemi in različnimi skladišči ogljika ter njihovo resnično vrednostjo za blažitev podnebnih sprememb in prilagajanje nanje; meni, da so sonaravne rešitve, ekosistemski pristopi, obnova in ohranjanje ekosistemov in biotske raznovrstnosti bistveni elementi za ublažitev podnebnih sprememb in prilagajanje nanje; poziva, naj se zagotovi več podatkov o območjih znotraj in zunaj ekosistemov, bogatih z ogljikom in vrstami, in o kakovosti ukrepov za upravljanje ohranjanja, zaščito in obnovo, da se za odločanje zagotovijo informacije o prednostnih nalogah obnove ter o ukrepih in politikah za boj proti podnebnim spremembam in izgubi biotske raznovrstnosti;
37. poudarja, da bi bilo treba vse podnebne politike izvajati v skladu z načelom pravičnega prehoda in načelom „onesnaževalec plača“, s postopno odpravo okolju škodljivih subvencij in v tesnem sodelovanju z vsemi deležniki, vključno s civilno družbo, socialnimi partnerji ter zasebnim sektorjem, pri čemer nihče ne bo zapostavljen; zato meni, da je treba za pravično, vključujoče in socialno trajnostno doseganje podnebne nevtrarnosti v vseh sektorjih družbe povečati preglednost ter okrepiti socialno partnerstvo in udeležbo civilne družbe na lokalni, regionalni in nacionalni ravni ter ravni EU; želi spomniti, da člen 10 evropskih podnebnih pravil zagotavlja orodja, namenjena pripravi prostovoljnih okvirnih sektorskih časovnih načrtov za razogljichenje za sektorje v EU z največ emisijami, in poziva Komisijo k sodelovanju s temi sektorji, da bi olajšala pripravo teh časovnih načrtov;

²⁰ COM(2021)0219.

38. poudarja, da ukrepi za blažitev podnebnih sprememb ali prilagajanje nanje ne smejo privedi do poslabšanja drugih obstoječih okoljskih težav ali ustvariti novih v EU ali tretjih državah; v zvezi s tem izpostavlja okoljska tveganja, povezana z vse večjim povpraševanjem po nekaterih kritičnih surovinah, potrebnih za prehod na nizkoogljično gospodarstvo, ali s podnebnim inženiringom, ter poziva Komisijo, naj ta tveganja upošteva pri svojih ukrepih ter jih v skladu s previdnostnim načelom poskuša čim bolj zmanjšati;
39. meni, da ima ambiciozno izvajanje svežnja za okrevanje Next Generation EU v obliki trajnostnih politik več prednosti pri pospeševanju rasti med upadom gospodarske aktivnosti, kot so ustvarjanje novih delovnih mest, višji kratkoročni fiskalni multiplikatorji in višji dolgoročni prihranki pri stroških, in je priložnost, da se drugim državam pokažejo koristi za njihovo gospodarstvo, zato spodbuja Komisijo, Svet in države članice, naj čim bolj izkoristijo potencial tega svežnja za podporo zelenemu prehodu;
40. poudarja, da bi bilo treba podpreti trajnostno gospodarsko rast in razvoj novih zelenih tehnologij, ker lahko delujejo kot pomembni dejavniki za ublažitev podnebnih sprememb;

Prilagajanje podnebnim spremembam, izgube in škoda

41. opozarja, da so prilagoditveni ukrepi neizogibni za vse države, če želijo čim bolj zmanjšati negativne učinke podnebnih sprememb ter doseči podnebno odpornost in trajnostni razvoj, in ugotavlja, da so za posledice podnebnih sprememb posebno ranljive države v razvoju, predvsem najmanj razvite države, in majhne otoške države v razvoju; poziva EU in države članice, naj okrepijo prilagoditvene ukrepe in vključijo lokalne organe, da bi v celoti spoštovale zaveze iz Pariškega sporazuma ter zagotovile, da so prilagoditvene politike skladne z vodilno vlogo EU v svetu na področju blaženja podnebnih sprememb; v zvezi s tem pozdravlja novo prilagoditveno strategijo EU, povezave s strategijo EU za biotsko raznovrstnost in novi regulativni okvir glede prilagajanja, ki temeljijo na evropskih podnebnih pravilih, ter poziva k njihovem hitremu izvajanju, vključno z njihovimi mednarodnimi deli;
42. poudarja, da je v prilagoditveni strategiji EU, ki jo je Komisija sprejela 24. februarja 2021, izražen cilj Komisije glede povečanja virov in nadaljnje uporabe obsežnejšega financiranja prilagajanja ter da je treba posebej paziti na to, da bodo finančna sredstva dosegla najranljivejše skupnosti v državah v razvoju;
43. pozdravlja novi regulativni okvir za prilagajanje podnebnim spremembam na podlagi člena 4 evropskih podnebnih pravil; poudarja, da so za izboljšanje sposobnosti prilagajanja, krepitev odpornosti in zmanjšanje izpostavljenosti podnebnim spremembam potrebni dodatni regulativni ukrepi z jasnimi cilji in mejniki;
44. poudarja, da bodo podnebne spremembe, čeprav so svetovni problem, na vsako regijo vplivale drugače in da so zato organi upravljanja na lokalni ravni, ki so blizu prebivalstvu, pogosto najustreznejši subjekti za razvoj strategij za prilagajanje, ki rešujejo problem;
45. poudarja, da zelena infrastruktura prispeva k prilagajanju podnebnim spremembam, in

sicer z varstvom naravnega kapitala, ohranitvijo naravnih habitatov in vrst, dobrim ekološkim stanjem in upravljanjem voda ter prehransko varnostjo;

46. poudarja uničujoče okoljske, socialne in gospodarske učinke dezertifikacije ter potrebo po skupnih pristopih, da bi ustrezno preprečevali in obravnavali ta pojav in se prilagodili nanj; zato poudarja pomen razpoložljivosti vode pri blaženju podnebnih sprememb in prilagajanju nanje, saj voda omogoča rast rastlin, ki zajemajo in zadržujejo ogljik, hkrati pa voda v tleh spodbuja razvoj mikroorganizmov, kar povečuje vsebnost organskih snovi v tleh in s tem povečuje zmogljivost za zadrževanje ogljika v tleh; poudarja, da je treba pri prilagajanju posebno pozornost nameniti gospodarjenju z vodo; poudarja potrebo po hitrem in celovitem izvajanju okvirne direktive EU o vodah²¹, da bi dosegli njene cilje in bolje upravljali ta vir;
47. poudarja, da je prepoznavanje dejanske vrednosti vode in njene vloge v blažitvi podnebnih sprememb in prilagajanju nanje ključno za obravnavanje posledic podnebnih sprememb na kakovost vode in doseganje podnebne nevtralnosti; priznava, da diverzifikacija vodnih virov, gospodarnost z vodo, krožno upravljanje vode, sonaravne rešitve, digitalne rešitve za spremljanje, nadzor in analizo vode ter dostop do pitne vode in sanitarij prispevajo k zmanjšanju onesnaževanja in emisij ogljikovega dioksida;
48. poudarja, da je v preambuli Pariškega sporazuma priznana temeljna prednostna naloga, da je treba prehransko varnost in odpravljanje lakote ter posebej ranljive vidike sistemov pridelave hrane obvarovati pred škodljivimi učinki spremembe podnebja; opozarja, da je v členu 2(1)(b) Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja (UNFCCC) navedeno, da je treba povečati sposobnost prilagajanja na neugodne učinke podnebnih sprememb in okrepiti odpornost nanje, pa tudi spodbujati razvoj na podlagi nizkih emisij toplogrednih plinov, na način, ki ne bo ogrozil pridelave hrane; poziva vse strani, naj v svojih nacionalnih načrtih za prilagajanje ustrezno upoštevajo prehransko varnost;
49. poudarja pomen pristopa na ravni sistemov, ki predvideva številne nevarnosti, za oceno podnebnih tveganj in prilagoditvenih potreb in ukrepov, potrebo po izboljšanju metrike za merjenje prilagajanja ob upoštevanju tveganj ter krepitev tehnične in finančne podpore državam, da razvijejo bankabilne projekte in dostopajo do obsežnejšega prilagoditvenega financiranja;
50. podpira pregled globalnega cilja glede prilagajanja in poudarja, da ga je treba prenesti v merljive rezultate na podlagi temeljitega razumevanja tveganja na več ravneh, razpoložljivosti doslednih in primerljivih podatkov ter uporabe kvantitativnega in kvalitativnega napredka na področju odpornosti skozi čas;
51. poziva COP26, naj v celoti operacionalizira mrežo iz Santiaga za pomoč ob izgubah in škodi, ki je bila vzpostavljena na COP25, da bi učinkovito spodbudila tehnično pomoč za države v razvoju na področju preprečevanja, zmanjševanja in odpravljanja izgube in škode in da bi opravljala funkcije na podlagi najpogostejših izzivov in vrzeli, s katerimi se soočajo države v razvoju, vključno s pomanjkanjem zmogljivostmi, finančnih sredstev in podpore; meni, da bi moralo biti delovanje mreže iz Santiaga vključeno v

²¹ Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2000/60/ES z dne 23. oktobra 2000 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju vodne politike (UL L 327, 22.12.2000, str. 1).

strukture UNFCCC ter bi ga morale predvidljivo in zanesljivo financirati razvite države na podlagi prispevkov pogodbenic in opazovalcev UNFCCC;

52. ugotavlja, da člen 8 Pariškega sporazuma o izgubi in škodi določa, da bi morale pogodbenice sodelovati pri obravnavi izgube in škode, povezane z negativnimi posledicami podnebnih sprememb; zato poudarja pomen globalnih podpornih dejavnosti na področjih, ki so še posebej podvržena učinkom podnebnih sprememb, kot so obalna območja in otoki, in tam, kjer je sposobnost prilagajanja omejena;
53. poudarja, da podnebne spremembe in degradacija okolja vse bolj medsebojno vplivajo na dejavnike razseljevanja ljudi; izraža podporo delovni skupini o razseljevanju v okviru Varšavskega mednarodnega mehanizma za izgubo in škodo in jo poziva, naj pospeši svoje dejavnosti ter zagotovi, da bo bolj vključujoča za najmanj razvite države in majhne otoške države v razvoju; poziva, naj se na prihodnjih konferencah pogodbenic več pozornosti nameni razseljevanju zaradi podnebnih sprememb;

Sonaravne rešitve in pristopi za prilagajanje podnebnim spremembam, ki temeljijo na ekosistemih

54. želi spomniti, da so podnebne spremembe eden od glavnih vzrokov za izgubo biotske raznovrstnosti in degradacijo zemljišč ter da so izguba biotske raznovrstnosti in podnebne spremembe prepletene in se stopnjujejo, pri čemer oba pojava pomenita enako veliki grožnji za življenje na našem planetu; poudarja, da naj bi negativni učinki podnebnih sprememb na naravo in biotsko raznovrstnost, na ekosisteme ter razpoložljivost vode, na oceane in prehransko varnost v prihodnjih desetletjih postali kritični; opozarja, da strogo ohranjanje in obnova visokoogljicnih ekosistemov, kot so šotišča, mokrišča, naravni pašniki, in modroogljicnih ekosistemov, kot so močvirja, rastišča morske trave in mangrove, ter neokrnjenih gozdov, omogočata odzivanje s takojšnjim učinkom ter zagotavljata vrsto koristi za blažitev podnebnih sprememb in prilagajanje nanje; ker se z degradacijo ali uničenjem modroogljicnih ekosistemov v ozračje in ocean izpusti ogljik, ki je bil v njih shranjen več stoletij, in tako ti ekosistemi postanejo viri emisij toplogrednih plinov; poudarja, da bi lahko nekateri ukrepi, ki bi lahko ublažili podnebno krizo, škodili biotski raznovrstnosti, in poudarja, da je treba podnebno krizo in krizo zaradi izgube biotske raznovrstnosti obravnavati skupaj; zato predlaga ustrezno financiran skupni delovni program Konvencije o biološki raznovrstnosti in UNFCCC za opredelitev in spodbujanje sinergijskih ukrepov;
55. poudarja, da kljub vse večjemu soglasju v okviru UNFCCC in Konvencije o biološki raznovrstnosti, da je treba celostno ukrepati na ravni držav in lokalni ravni za skupno obvladovanje krize biotske raznovrstnosti in podnebne krize, številne nacionalne podnebne zaveze in strategije držav še vedno ne vključujejo sonaravnih rešitev; meni, da bi večdeležniška platforma za sonaravne rešitve lahko pripomogla k okrepitvi sinergij med večstranskimi mednarodnimi konvencijami o biotski raznovrstnosti in podnebnih spremembah ter omogočila doseganje ciljev trajnostnega razvoja OZN;
56. poudarja, da so potrebne sinergije med strategijo EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030 in podnebnimi ukrepi za blažitev podnebnih sprememb in prilagajanje nanje;
57. opozarja tudi na ključno vlogo, ki jo ima biotska raznovrstnost pri omogočanju ljudem, da se borijo proti svetovnemu segrevanju in prilagajajo nanj ter krepijo svojo stopnjo

odpornosti; poudarja, da ekosistemski pristopi na podlagi Konvencije o biološki raznovrstnosti in sonaravne rešitve izkoriščajo naravni potencial in potencial biotske raznovrstnosti za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov in nam pomagajo pri prilagajanju na posledice podnebnih sprememb ter da so rešitve, ki so koristne za vse in vključujejo varstvo, obnovo in trajnostno upravljanje ter krepitev storitev in funkcij ekosistemov, ki obravnavajo izzive družbe in spodbujajo dobrobit ljudi; poudarja, da so lahko sonaravne rešitve najučinkovitejše, kadar se načrtujejo za trajnost in niso samo ozko osredotočene na hitro sekvestracijo ogljika²²;

58. pozdravlja pobudo predsedstva COP26 o začetku dialoga o trgovini z gozdnimi, kmetijskimi in drugimi primarnimi proizvodi, ki bo združil ključne države izvoznice kmetijskih proizvodov in države potrošnice teh proizvodov v razpravi o tem, kako ta postopek narediti bolj trajnosten; želi spomniti na stališča, ki jih je opredelil v resoluciji o pravnem okviru EU za zaustavitev in obrnitev trenda krčenja gozdov po svetu²³, kar bi bilo treba vključiti v prispevek EU; poziva Komisijo, naj pripravi predlog za pravni okvir EU, ki bo temeljil na obvezni primerni skrbnosti za zagotovitev, da so dobavne verige trajnostne in da se proizvodi oziroma surovine, ki se dajejo na trg EU, ne proizvajajo na podlagi krčenja in degradacije gozdov, pretvorbe ali degradacije ekosistemov ali kršenja človekovih pravic; ugotavlja, da bi bilo treba v ta pravni okvir EU poleg gozdov vključiti tudi ekosisteme z visoko zalogo ogljika in visoko biotsko raznovrstnostjo, ki niso gozdovi, na primer morske in obalne ekosisteme, mokrišča, šotišča in savane, da ne bi bremena prenesli nanje;
59. opozarja na dejstvo, da potencialne emisije zaradi taljenja permafrosta niso v celoti upoštevane v svetovnih emisijskih proračunih in niso vključene v nacionalno določene prispevke; poudarja, da je treba pospešiti znanstvena prizadevanja za natančnejšo oceno verjetnega obsega povečanja emisij ogljikovega dioksida in metana z Arktike, ki se segreva, in obveščanje o njem za bolj utemeljene odločitve o ambicioznejših ciljih, ki so potrebni za to, da se svetovna temperatura ohrani znotraj ciljev Pariškega sporazuma; poziva EU, naj spodbudi in vodi globalno koalicijo za permafrost, katere namen je financiranje raziskav za boljše oceno sedanjega stanja problema in financiranje ukrepov za nujno zaustavitev taljenja permafrosta;
60. poudarja, da je treba celovito evidentirati z ogljikom in naravno bogata območja, učinke in kakovost njihovega upravljanja, stanje habitatov in druge dejavnike, da bi zagotovili podlago za odločanje glede prednostnih nalog za obnovo;
61. poziva Komisijo in države članice, naj zagotovijo, da trg in potrošniški vzorci Unije ne bodo škodovali gozdovom, naravnim ekosistemom, biotski raznovrstnosti ter pravicam domorodnih ljudstev in lokalnih skupnosti;
62. priznava pomen konference o biotski raznovrstnosti, ki bo oktobra 2021 ter aprila in maja 2022 v Kunmingu na Kitajskem; poudarja, da je potreben trdnejši, zavezujoč in ambicioznejši mednarodni okvir, ki je nenadomestljive vrednosti, da se zaščiti biotska raznovrstnost na globalni ravni, ustavi njeno upadanje in da se čim bolj obnovi; meni, da bi moral ta okvir temeljiti na ciljih, merljivih kazalnikih, učinkovitih mehanizmih za

²² Poročilo z delavnice o biotski raznovrstnosti in podnebnih spremembah, ki je potekala pod skupnim pokroviteljstvom IPBES in IPCC, z dne 10. junija 2021.

²³ Sprejeta besedila, P9_TA(2020)0285.

spremljanje in trdnih zavezah, ki bi zajemale prispevke, določene na nacionalni ravni, in druge ustrezne instrumente, finančne zaveze in zagotovila za večjo krepitev zmogljivosti, pa tudi mehanizem petletnega pregleda, pri čemer bi bil poudarek na zelo ambicioznih ciljih in vse večji ambicioznosti; ponovno poziva EU, naj si za izenačitev konkurenčnih pogojev po svetu v pogajanjih prizadeva za enako visoke cilje, vključno s pravno zavezujočimi globalnimi cilji glede obnove in varstva v višini vsaj 30 % do leta 2030, ki bi odražali domačo raven ambicioznosti EU iz strategije EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030;

63. v zvezi s tem poudarja, da je bilo v pregledu izvajanja ciljev trajnostnega razvoja za leto 2018²⁴ ugotovljeno, da okvir za spremljanje cilja trajnostnega razvoja 15 ne zajema bistvenih točk, ki so povezane s kakovostjo in ključne za pomembnejše rezultate, kar kaže, da so potrebni dodatni kazalniki na področjih, kot so neokrnjenost gozdov, učinkovitost gospodarjenja z zavarovanimi območji in smiselna vključitev biotske raznovrstnosti v druge postopke;
64. poudarja, da so podnebni mehanizmi odvisni od zdravja oceanov in morskih ekosistemov, ki so zdaj izpostavljeni globalnemu segrevanju, onesnaževanju, prekomernemu izkoriščanju morske biotske raznovrstnosti, zakisljevanju, zmanjševanju količine kisika in obalni eroziji; poudarja, da IPCC opozarja, da oceani lahko prispevajo k blaženju posledic podnebnih sprememb in prilagajanju nanje;
65. poudarja, da bi moral svetovni okvir za biotsko raznovrstnost po letu 2020 zavezovati strani k vključitvi na naravi temelječih rešitev, s katerimi bi se varovali in obnovljali biotska raznovrstnost in celovitost ekosistemov, v nacionalne strategije in akcijske načrte za biotsko raznovrstnost ter nacionalno določene prispevke za uresničitev ciljev Pariškega sporazuma;
66. priznava pomembno vlogo zdravih tal kot največjega kopenskega ponora ogljika pri blažitvi podnebnih sprememb; ponovno poziva države članice, naj v svojih nacionalnih energetskih in podnebnih načrtih okrepijo vidik obnove in trajnostne rabe tal v okviru podnebne politike, zlasti pri ukrepih, ki se nanašajo na kmetijski sektor in na rabo zemljišč, spremembo rabe zemljišč in gozdarstvo, da bi ohranili, obnovili in povečali ponore ogljika, zlasti na področjih s prstjo, ki je bogata z ogljikom, kot so travišča in šotišča, poleg ukrepov, usmerjenih v zmanjšanje emisij iz kmetijstva; ponovno poziva Komisijo, naj pripravi zakonodajni predlog za vzpostavitev skupnega vseevropskega pravnega okvira za zaščito tal in trajnostno rabo tal, ki bo obravnaval vse glavne nevarnosti za tla;

Trajnostno podnebno financiranje

67. ugotavlja, da največji delež pri javnem financiranju ukrepov proti podnebnim spremembam prispevajo EU in njene države članice; se zaveda, kako pomembno je podnebno financiranje za podnebne ukrepe, ker so nacionalno določeni prispevki številnih držav v razvoju pogojni in odvisni od finančne podpore; zato pozdravlja odločitev pogodbenic, sprejeto na konferenci COP24, da bodo za obdobje od leta 2025 dalje določile ambicioznejši cilj, ki bo presegel sedanjo zavezo, da bodo od leta 2020 mobilizirale 100 milijard USD na leto, vendar izraža zaskrbljenost, ker dejanske zaveze

²⁴ Politični forum na visoki ravni, pregled izvajanja ciljev trajnostnega razvoja na visoki ravni za leto 2018.

razvitih držav še zdaleč ne dosegajo skupnega cilja 100 milijard USD na leto, ter poziva k zapolnitvi te vrzeli; poziva EU in njene države članice, naj si bolj prizadevajo za mobilizacijo sredstev za mednarodno podnebno financiranje držav v razvoju in pripravijo mednarodni časovni načrt, ki bo določal pravičen delež vsake razvite države v obljubljeni finančni pomoči 100 milijard USD ter mehanizme, s katerimi bi zagotovili, da bodo obljube izpolnjene; pričakuje, da bodo gospodarstva v vzponu od leta 2025 dalje prispevala k višjemu znesku mednarodnega financiranja podnebnih ukrepov; v zvezi s tem podpira začetek pogajanj o novem finančnem cilju za obdobje po letu 2025, pri katerih se preučuje možnost, da bi določili matriko ciljev z ločenimi podcilji, med drugim tudi s financiranjem na podlagi nepovratnih sredstev, kar bi bilo v skladu z resnostjo podnebnih posledic in s tem, da je treba v tem desetletju podnebne ukrepe močno pospešiti;

68. poudarja, da so finančni tokovi ključni za prilagajanje podnebnim spremembam; poudarja, da je treba začeti uresničevati globalni cilj glede prilagajanja in mobilizirati obsežna nova sredstva za prilagajanje v državah v razvoju; poziva EU in njene države članice, naj se zavežejo precejšnjemu dodatnemu povečanju sredstev za prilagajanje, da bi dosegle ravnovesje med financiranjem prilagajanja in blaženja, pri tem pa naj prednost namenijo financiranju na podlagi nepovratnih sredstev, poleg tega pa naj pripravijo ustrezne zaveze, ki jih bodo sprejele na COP26;
69. potrjuje, da bi bilo mogoče prihodke iz mehanizma za ogljično prilagoditev na mejah uporabiti za povečanje financiranja podnebnih ukrepov za države v razvoju, zlasti za prilagajanje, pa tudi za zmanjšanje ogljične intenzivnosti njihovih izvoznih proizvodov in tistih, ki se prodajajo na domačem trgu;
70. priznava, da je pri obravnavi vprašanja izgube in škode potreben napredek, saj bi bilo treba v ta namen zbrati dodatna sredstva z inovativnimi viri javnih financ v okviru varšavskega mednarodnega mehanizma, EU pa bi morala podpreti mandat COP26 za novo akcijsko in podporno skupino strokovnjakov v okviru varšavskega mednarodnega mehanizma, namenjeno raziskovanju in iskanju takšnih virov;
71. opozarja, da je kriza zaradi covid-19 ponovno pokazala, da smo pri reševanju svetovnih izzivov odvisni drug od drugega, in da bi jo bilo treba pojmovati kot poziv k bolj ambicioznemu skupnemu ukrepanju; poudarja, da je treba okrepiti odpornost in pri tem upoštevati izkušnje s trenutno krizo v smislu neustreznega kriznega načrtovanja ter nezadostnih zmogljivosti za odzivanje na izredne razmere; opozarja, da kriza zaradi covid-19 povzroča nazadovanje pri doseganju ciljev trajnostnega razvoja, povečuje skrajno revščino v državah v razvoju ter je poglobila zadolženost; poudarja, da je treba za olajšanje svetovnega zelenega okrevanja znatno povečati finančna sredstva za podnebne ukrepe in na mednarodnih forumih čim prej najti uresničljive rešitve za odpis dolga tretjih držav;
72. meni, da je bistveno, da večje finančne institucije hitro uvedejo in razvijejo zeleno financiranje, da bi uspešno razogljčili svetovno gospodarstvo; želi spomniti, da ima EIB vlogo podnebne banke EU ter da je nedavno sprejela časovni načrt za podnebno banko in posodobila posojilno politiko na področju energije; odločno poziva večstranske razvojne banke, vključno z EIB, naj financirajo več podnebnih naložb, uskladijo svoje portfelje s Pariškim sporazumom in podprejo države v razvoju, da bodo

po pandemiji covid-19 okrevale na zelen, vključujoč in odporen način; poudarja, da je treba oblikovati platforme in orodja za spodbujanje in izmenjavo primerov dobre prakse za trajnostno okrevanje ter spodbujati praktično sodelovanje pri ločevanju emisij toplogrednih plinov od gospodarske rasti ob hkratnem povečanju blaginje; poziva k oblikovanju globalnega sporazuma o načelih trajnostnega financiranja, med drugim tudi mednarodnih standardov računovodskega poročanja na področju trajnostnosti, in k podpiranju tega sporazuma;

73. pozdravlja, da se bo Prilagoditveni sklad še naprej uporabljal za cilje Pariškega sporazuma; priznava, da je ta sklad pomemben za skupnosti, ki so najbolj izpostavljene podnebnim spremembam, ter ugotavlja, da je sklad od leta 2010 namenil več kot 830 milijonov USD za projekte in programe prilagajanja na podnebne spremembe in krepitev odpornosti, med drugim tudi za več kot 120 konkretnih in lokaliziranih projektov v najbolj ranljivih skupnostih v državah v razvoju po vsem svetu; opozarja pa, da je ta znesek premajhen, in poziva države donatorke, naj svoje prispevke v Prilagoditveni sklad znatno povečajo, pri tem pa uporabijo bolj predvidljiv in večletni pristop;
74. opozarja, da je nujno treba odpraviti subvencije za fosilna goriva in druge okolju škodljive subvencije v EU in po svetu; ugotavlja, da subvencije za fosilna goriva v EU dosegajo približno 50 milijard EUR, zato poziva vse države članice, naj sprejmejo konkretne politike, časovne okvire in ukrepe za postopno opuščanje neposrednih in posrednih subvencij za fosilna goriva najpozneje do leta 2025; poziva vse druge države pogodbenice, naj sprejmejo podobne ukrepe;
75. podpira delo koalicije finančnih ministrov za podnebno ukrepanje in spodbuja vse vlade, naj sprejmejo zaveze te koalicije v zvezi z uskladitvijo vseh politik in prakse na področju dela finančnih ministrstev s cilji Pariškega sporazuma in naj uvedejo učinkovito določanje cen ogljika, kot določajo helsinška načela;
76. poudarja, da mora imeti zasebni sektor, vključno s korporacijami in finančnimi trgi, pomembno vlogo pri usmerjanju gospodarstva tako, da bo združljivo s Pariškim sporazumom; pozdravlja pobudo COP26 *Private Finance Hub* (Vozlišče za zasebno financiranje), ki se osredotoča na izgradnjo sistema za mobiliziranje zasebnega financiranja v podporo preoblikovanju naših gospodarstev v smeri podnebne nevtralnosti; priznava širok javni interes in sodelovanje v trajnostnih naložbah; pozdravlja vse večjo udeležbo večjih mednarodnih finančnih institucij pri razvoju zelenega financiranja in meni, da je bistveno spodbuditi ta trend, da bi uspešno razogljčili svetovno gospodarstvo; pozdravlja glasgowsko finančno zavezništvo za podnebno nevtralnost in njegovo zavezo, da bo najpozneje do leta 2050 na podlagi znanstvenih meril mobiliziralo potrebne svetovne naložbe za neto ničelne emisije;
77. poudarja, da mehanizem čistega razvoja (CDM) ni ustvaril resničnega dodatnega zmanjšanja emisij; poziva pogodbenice, naj razmislijo o takojšnji ukinitvi tega mehanizma; poudarja, da bi njegovo nadaljnje delovanje spodkopalo Pariški sporazum in skupna prizadevanja za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov;
78. poudarja, da se v skladu s Pariškim sporazumom ne smejo uporabljati stari dobropisi, ustvarjeni v preteklosti; poudarja, da se stari dobropisi ne smejo uporabljati za

izpolnjevanje podnebnih ciljev po letu 2020;

79. poudarja, da je treba nadalje razviti in spodbujati finančna razkritja finančnih institucij in podjetij, povezana s podnebjem in trajnostnim razvojem;

Skupno prizadevanje vseh sektorjev

80. poudarja, da je prometni sektor edini, v katerem so se emisije na ravni EU od leta 1990 povečale, in da to ni skladno s ciljem dolgoročne nevtralnosti, ki zahteva obsežnejše in hitrejše zmanjšanje emisij v vseh sektorjih družbe, tudi v letalstvu in pomorstvu; meni, da bi bilo treba, če želimo zagotoviti skladnost nacionalno določenih prispevkov z zavezami vsega gospodarstva, kakor zahteva Pariški sporazum, pogodbenice spodbuditi, naj v svoje nacionalno določene prispevke za zmanjšanje emisij v teh sektorjih vključijo tudi emisije iz mednarodnega pomorskega in letalskega prometa ter naj se na mednarodni, regionalni in nacionalni ravni dogovorijo o ukrepih za zmanjšanje emisij v teh sektorjih, med drugim tudi vplivov letalstva, ki niso povezani s CO₂, in jih začnejo izvajati; v zvezi s tem ponavlja, da je treba ta sektorja urejati v okviru sistema EU za trgovanje z emisijami, ki bi lahko tudi služil kot vzor za vzporedna prizadevanja za višje svetovne ambicije na mednarodni ravni, tudi v Mednarodni pomorski organizaciji in Mednarodni organizaciji civilnega letalstva; je zaskrbljen zaradi počasnega napredka Mednarodne pomorske organizacije in Mednarodne organizacije civilnega letalstva pri zmanjševanju emisij v mednarodnem ladijskem prometu in letalstvu; opozarja, da letalstvo predstavlja približno 2,1 % svetovnih emisij CO₂; poziva Komisijo in države članice, naj storijo vse, kar je v njihovi moči, da bi okrepile sistem za izravnavo in zmanjšanje emisij ogljika v mednarodnem letalstvu (CORSIA), in naj podprejo sprejetje dolgoročnega cilja Mednarodne organizacije civilnega letalstva za zmanjšanje emisij v sektorju, pri tem pa naj ohranijo zakonodajno avtonomijo EU pri izvajanju direktive o sistemu za trgovanje z emisijami;
81. opozarja, da bi morali biti po mnenju Mednarodne agencije za energijo vsi novi osebni avtomobili, ki se dajo na svetovni trg, do leta 2035 brezemisijski, da bi uresničili cilj ničelnih neto emisij do leta 2050; nadalje poudarja, da morajo biti za to, da bi Evropa dosegla podnebno nevtralnost do leta 2050, do sredine stoletja praktično vsi avtomobili na evropskih cestah brezemisijski; poudarja, da lahko prometni sektor bistveno olajša uvedbo energije iz obnovljivih virov; poudarja, da ima lahko električna mobilnost pomembno vlogo kot oblika pametnega povezovanja energetskega in prometnega sektorja, pri kateri se sprostijo zmogljivosti za prožnost, in poudarja, kako pomembno je uvesti pametno polnjenje po vsej EU;
82. ugotavlja, da so se emisije črnega ogljika v ladijskem prometu med letoma 2012 in 2018 po vsem svetu povečale za 12 %, na Arktiki pa med letoma 2015 in 2019 za 85 %; poudarja, da naj bi črni ogljik prispeval približno 21 % emisij ladijskega prometa v 20-letnem časovnem okviru; glede na nujnost ukrepanja proti podnebnim spremembami in zlasti glede na zaskrbljujoče hitro taljenje Arktike poziva k takojšnjemu ukrepanju, da bi obrnili sedanji trend povečevanja emisij ogljika v ladijskem prometu na Arktiki; močno obžaluje, da prepoved uporabe težkega kurilnega olja na Arktiki, ki jo je sprejela Mednarodna pomorska organizacija, vsebuje preveč vrzeli in je postala neučinkovita pri zaščiti Arktike; poziva Komisijo, naj zagotovi, da bodo vse ladje, ki pristajajo v pristaniščih EU in potujejo po Arktiki ali v njeni bližini, prešle na čistejše destilate in da

bodo opremljene s filtri za trdne delce, ki bi zmanjšali emisije črnega ogljika za več kot 90 %;

83. opozarja na dejstvo, da je leta 2012 ladijski promet prispeval približno 2,5 % svetovnih emisij toplogrednih plinov²⁵; je zaskrbljen, ker je ladijski promet izvzet tako iz mednarodnih (UNFCCC) kot tudi podnebnih ciljev EU, in opozarja, da se bodo te emisije po napovedih med letoma 2018 in 2050 povečale za do 50 %, če se ne bodo nadzirale²⁶; pozdravlja, da je Mednarodna pomorska organizacija leta 2018 sprejela začetno strategijo za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov z ladij, v skladu s katero bi bilo treba te emisije čim prej zaježiti in jih do leta 2050 znižati za najmanj 50 % v primerjavi z letom 2008, ob tem pa si hkrati prizadevati za njihovo postopno popolno opustitev, vendar je zaskrbljen zaradi doslej počasnega napredka in Mednarodno pomorsko organizacijo poziva, naj hitro sprejme kratkoročne in srednjeročne ambiciozne ukrepe;
84. opozarja, da imajo mesta ključno vlogo pri zmanjševanju emisij toplogrednih plinov; poudarja, da morajo mesta na lokalni in globalni ravni odigrati vodilno vlogo pri zelenem prehodu; poziva Komisijo, naj preuči konkretne ukrepe za podporo zmanjšanju emisij CO₂ v mestih, ki bi se izvajali v sodelovanju z industrijo, državljani in lokalnimi oblastmi; poudarja, da lahko mesta služijo kot gojišča novih tehnologij pri elektrifikaciji, avtomatizaciji in digitalizaciji, in sicer s podpiranjem inovacij in dejavnosti prvih na trgu;
85. poudarja, da je treba povezati prizadevanja na področjih podnebnih sprememb in kakovosti zraka, da bi dosegli napredek na obeh; meni, da je potreben celosten pristop, da bi v vseh sektorjih zmanjšali emisije pri viru, zlasti v sektorjih cestnega in pomorskega prometa, letalstvu, v industrijskih obratih, stavbah, kmetijstvu in proizvodnji energije, da bi bolje zaščitili zdravje naših državljanov ter naš planet;
86. želi spomniti, da 23 % svetovnih emisij toplogrednih plinov in približno 10 % emisij toplogrednih plinov iz EU nastane v kmetijstvu, ter priznava, da ima kmetijstvo znaten potencial za zmanjšanje toplogrednih emisij ter za pozitiven prispevek v boju proti podnebnim spremembam s povečanjem sekvestracije ogljika; poudarja, da bi prehod na regenerativno kmetijstvo, krajše dobavne verige ter bolj zdravo in trajnostno prehrano, tudi na podlagi večje uporabe trajnostno pridelanih rastlin in rastlinskih živil, prispeval k znatnemu zmanjšanju emisij v kmetijstvu, hkrati pa sprostil pritisk na zemljišča in prispeval k obnovi ekosistemov;
87. ugotavlja, da so bile velike prednosti agroekologije, biotske raznovrstnosti in prehranske varnosti priznane v poročilih Medvladnega foruma o podnebnih spremembah in Medvladne platforme o biološki raznovrstnosti in ekosistemskih storitvah (IPBES), v poročilih posebne poročevalke OZN za pravico do hrane ter v mednarodni oceni znanja, znanosti in tehnologije v kmetijstvu za razvoj, ki je bila pripravljena pod vodstvom Organizacije Združenih narodov za prehrano in kmetijstvo (FAO); ponovno poudarja, da bi bilo treba agroekologijo in družinsko kmetovanje

²⁵ EU climate action policy, responding to the global emergency (Politika podnebnih ukrepov EU, odziv na globalne izredne razmere), Služba Evropskega parlamenta za raziskave, marec 2021.

²⁶ Služba Evropskega parlamenta za raziskave, marec 2021.

postaviti v središče podnebnih ukrepov;

88. se zaveda, da približno 60 % svetovnih emisij metana oddajajo viri, kot so kmetijstvo, odlagališča odpadkov, obrati za obdelavo odpadne vode ter proizvodnja in prenos fosilnih goriv po cevovodih; opozarja, da je metan močan toplogredni plin, ki je v dvajsetletnem obdobju več kot 80-krat močnejši od CO₂, in je za ogljikovim dioksidom toplogredni plin z največjim prispevkom h globalnemu segrevanju; zato poudarja, kako pomembno je takojšnje in hitro zmanjšanje emisij metana v tem desetletju, saj bi bil to eden najučinkovitejših podnebnih ukrepov EU; se zaveda, da so za zmanjšanje emisij metana, zlasti v energetskega sektorju, že na voljo številne stroškovno učinkovite tehnologije in prakse; opozarja, da zmanjšanje emisij metana dopolnjuje potrebno zmanjšanje emisij ogljikovega dioksida in da bi se 15-odstotno zmanjšanje emisij, ki je potrebno v skladu s Pariškim sporazumom, lahko doseglo s poceni in tehnično izvedljivim zmanjšanjem emisij metana; v tem okviru pozdravlja novo strategijo EU za zmanjšanje emisij metana, ki jo je Komisija predstavila oktobra 2020, ter poziva vse pogodbenice, naj sprejmejo hitre in ambiciozne ukrepe za znatno zmanjšanje teh emisij; poziva Komisijo, naj predlaga pravičen, celovit in jasen zakonodajni okvir, v katerem bodo določeni zavezujoči ukrepi in cilji za zmanjšanje emisij metana v EU do leta 2030; poziva Komisijo in države članice, naj vodijo mednarodno sodelovanje in usklajevanje pri blažitvi emisij metana ter naj na konferenci COP26 vodijo pogajanja za svetovni sporazum o znižanju emisij metana, v katerem naj bodo določene nove ambicije za globalno zmanjšanje emisij metana v skladu s poročilom Medvladnega foruma o podnebnih spremembah o zvišanju temperature za 1,5 °C, svetovnim poročilom Programa Združenih narodov za okolje o oceni metana in šestim ocenjevalnim poročilom Medvladnega foruma o podnebnih spremembah;
89. opozarja, da je treba, kot je razvidno iz ocene učinka načrta za uresničitev podnebnih ciljev do leta 2030²⁷, za uresničitev cilja najmanj 55-odstotnega zmanjšanja toplogrednih plinov do leta 2030 zmanjšati emisije metana v skladu s cilji Pariškega sporazuma;
90. podpira zavzemanje Komisije, da bi se v okviru OZN na mednarodni ravni oblikoval pravno zavezujoči okvir za zmanjšanje emisij metana;
91. pozdravlja napoved nove Bidnove administracije v ZDA in kitajskega predsednika Ši Džinpinga o ratifikaciji kigalijske spremembe Montrealskega protokola, ki skupaj s prihajajočim pregledom pravil EU o fluoriranih toplogrednih plinih prinaša edinstveno priložnost, da se v svetu približamo izpolnjevanju ciljev Pariškega sporazuma; poziva Komisijo, naj do konca leta 2021 predstavi ambiciozno revizijo uredbe o fluoriranih toplogrednih plinih, da bi pospešila postopno opuščanje fluoriranih ogljikovodikov;
92. spodbuja EU, naj prevzame vodilno vlogo pri spodbujanju tega, da bi trgovanje z emisijami ogljika, ki je učinkovito orodje podnebne politike, postalo del širšega regulativnega okvira, poleg tega pa naj preuči povezave in druge oblike sodelovanja z obstoječimi mehanizmi trgovanja z ogljikom v tretjih državah in regijah, da bi pospešili stroškovno učinkovito zmanjšanje emisij po svetu in hkrati zmanjšali tveganje selitve virov CO₂, kar bo verjetno pripomoglo k enakim konkurenčnim pogojem na svetovni ravni; poziva Komisijo, naj uvede varovala, da bodo morebitne povezave s sistemom

²⁷ SWD(2020)0176.

EU za trgovanje z emisijami še naprej dodatno in trajno prispevale k blaženju podnebnih sprememb in ne bodo škodovale zavezam EU glede domačih emisij toplogrednih plinov; poudarja, da je vzpostavitev mehanizma EU za ogljično prilagoditev na mejah, ki bo združljiv s Svetovno trgovinsko organizacijo, bistven del zelenega dogovora in bi moral biti ključna prednostna naloga; poudarja, da bi morali ta mehanizem uporabiti kot model za odločnejše podnebne ukrepe v EU in po svetu, pri tem pa zagotoviti pošteno konkurenco med domačimi in tujimi proizvajalci v EU;

93. poudarja pomen odločne zavezanosti boju proti krčenju gozdov; ugotavlja, da so se gozdne površine v EU v zadnjih letih sicer povečale, v drugih regijah, zlasti v gospodarstvih v vzponu, odvisnih od primarnih proizvodov, pa je obsežno krčenje gozdov, predvsem zaradi kmetijstva in živinoreje, težava, ki jo je treba ustrezno rešiti;

Industrija in konkurenčnost

94. meni, da je za evropski industrijski in energetski sektor konferenca COP26 najpomembnejši dogodek od podpisa Pariškega sporazuma leta 2015, saj je z njo Unija načrtala pot za doseganje podnebne nevtralnosti najpozneje do leta 2050 in začela izvajati sveženj „Pripravljeni na 55“; meni, da bi se morali gospodarska blaginja, socialna kohezija, ustvarjanje delovnih mest, trajnostni industrijski razvoj in podnebna politika vzajemno krepiti; poudarja, da boj proti podnebnim spremembam industriji EU prinaša priložnosti, ki jih lahko izkoristi, če se zakonodajalci zavežejo pravočasnemu, prilagojenemu, solidarnemu in ustreznemu političnemu odzivu; poudarja, da je za doseganje ciljev za leto 2030 in pozneje potrebna krovna strategija, s katero bi uskladjali javne in zasebne finančne tokove; meni, da je za EU izjemno pomembno, da zagotovi prednost prvega na trgu in da zgled;
95. poudarja, da bi morala EU storiti vse, kar je v njeni moči, da bi pri prehodu na gospodarstvo z ničelno stopnjo neto emisij toplogrednih plinov ohranila vodilni položaj svojih industrijskih panog in svetovno konkurenčnost; poudarja, da bi bilo treba uporabiti razpoložljiva in inovativna politična orodja, da bi ohranili in razširili področja, na katerih ima EU vodilno vlogo; poudarja, da je treba evropsko industrijo še naprej razogljivevati in da mora EU še naprej podpirati ta prizadevanja; pozdravlja sprejete pobude za vrednostne verige, ki so strateškega pomena; priznava pozitivne učinke zgodnjega ukrepanja v boju proti podnebnim spremembam za evropsko industrijo, pa tudi to, da je EU zgled pri doseganju podnebne nevtralnosti ter da utira pot manj razvitim ali manj ambicioznim državam in zagotavlja zelo koristno konkurenčno prednost za industrijske panoge in podjetja EU; poudarja, da je treba vzpostaviti izvršljive večstranske in dvostranske sporazume med EU in njenimi partnericami, da bi z njimi tudi zunaj Unije uveljavili njene okoljske standarde ter zagotovili enake konkurenčne pogoje v trgovini in naložbah; poudarja, da je treba v evropski industriji preprečiti selitev proizvodnje in naložb zaradi manj ambicioznih podnebnih ukrepov zunaj Unije, in zato spodbuja mednarodne partnerice, naj uskladijo prizadevanja za boj proti podnebnim spremembam; meni, da bi morala zelena taksonomija EU zagotoviti preglednost in jasnost, da bi vladam in podjetjem omogočili spodbude za naložbe, ki prispevajo k doseganju ciljev Pariškega sporazuma;
96. priznava bistveno vlogo malih in srednjih podjetij, zlasti mikropodjetij in zagonskih podjetij, pri spodbujanju in zagotavljanju zaposlovanja in rasti ter vodenju digitalnega

in zelenega prehoda; opozarja, da so mala in srednja podjetja bistven del evropske gospodarske in družbene strukture ter da jih morajo zakonodajalci pri tem prehodu podpirati in spodbujati, zlasti z zagotavljanjem dostopa do finančnih sredstev za trajnostne tehnologije, storitve in procese ter s poenostavitvijo upravnih postopkov; je zaskrbljen, ker se številna mala in srednja podjetja še vedno ne zavedajo priložnosti prehoda na zeleno gospodarstvo, zato poziva, naj se ta vrzel v znanju odpravi s podporo svetovalcev za trajnostnost in trajnostnih storitev evropske podjetniške mreže;

97. pozdravlja zavezanost, prizadevanja in napredek evropskih državljanov, skupnosti, občin, mest, regij, industrij in institucij pri izpolnjevanju obveznosti iz Pariškega sporazuma; hkrati ugotavlja, da je treba ukrepe hitro okrepiti, da bi bili v celoti skladni s Pariškim sporazumom; zato spodbuja vse udeležene akterje v Uniji in zunaj nje, naj svoje ambicije in ravnanje prilagodijo višjim standardom, da bi se spoprijeli s podnebnimi izzivi;
98. poudarja priložnosti, ki jih trdna strategija rasti za okrevanje po pandemiji covid-19 ponuja ne le za premagovanje gospodarske krize, temveč tudi za nadaljnji razvoj zelenega in trajnostnega gospodarstva EU z doseganjem digitalnega in zelenega prehoda; z zaskrbljenostjo ugotavlja, da bi v primeru, da bi prezrli prednosti pospeševanja zagona, to škodovalo industriji EU, saj je za doseganje ciljev za leto 2030 v zelo konkurenčnem in hitro razvijajočem se okolju potrebna obsežna industrijska preobrazba;
99. pozdravlja, da je več trgovinskih partneric EU uvedlo trgovanje z ogljikom ali druge mehanizme določanja cen; poziva pogodbenice COP26, naj se dogovorijo o jasnih, pravičnih ter okoljsko in družbeno sprejemljivih pravilih o trgih ogljika, ki bodo zagotavljala konkretne in merljive prispevke k trajnostnemu razvoju;

Energetska politika

100. pozdravlja revizijo energetske zakonodaje v okviru svežnja „Pripravljeni za 55“, da bi jo uskladili z ambicioznejšim ciljem Unije glede zmanjšanja emisij za vsaj 55 % do leta 2030 in tako najpozneje do leta 2050 dosegli podnebno nevtralnost;
101. opozarja na zavezanost Unije načelu „energetska učinkovitost na prvem mestu“; Poudarja, da je pomembno to načelo vključiti v vso ustrezno zakonodajo in pobude; opozarja na neizkoriščen potencial energetske učinkovitosti v sektorjih, kot so promet in stavbe, vključno z ogrevanjem in hlajenjem;
102. opozarja, da je bilo leta 2018 v Uniji 50 milijard EUR porabljenih za subvencije za fosilna goriva, kar ustreza približno tretjini vseh subvencij za energijo v Uniji; meni, da subvencije za fosilna goriva spodkopavajo cilje evropskega zelenega dogovora in obveznosti iz Pariškega sporazuma; poudarja, da morajo biti cenovni signali v vseh energetskih sektorjih in državah članicah bolj usklajeni, in opozarja, da zunanji stroški niso internalizirani; poziva države članice in druge pogodbenice COP26, naj dajo prednost naložbam v zeleno energijo in infrastrukturo ter postopno odpravijo neposredne in posredne subvencije za fosilna goriva;
103. meni, da bi moral biti – če želi EU doseči podnebno nevtralnost – njen energetski sistem integriran in da bi moral temeljiti na kaskadni prednostni razvrstitvi, začevši z

izvajanjem načela „energetska učinkovitost na prvem mestu“, kar bi privedlo do prihrankov energije, čemur bi morale slediti razogljičenje končne rabe z neposredno elektrifikacijo, gorivi iz obnovljivih virov in, v prehodnem obdobju, z nizkoogljičnimi gorivi za uporabo, pri kateri ni alternativnih možnosti, hkrati pa bi bilo treba ohraniti energetska dostopnost, cenovno sprejemljivost in zanesljivost oskrbe z energijo, in sicer z razvojem krožnega, visoko energetskega učinkovitega, povezanega, odpornega in večmodalnega energetskega sistema;

104. opozarja, da je pomembno upoštevati raznolikost nacionalnih energetskega sistemov in izzivov; poudarja, da je potreben pravičen prehod, in ponavlja zavezo iz novega zelenega dogovora, da v njem nihče ne sme biti zapostavljen; je zaskrbljen, ker približno 50 milijonov gospodinjstev v EU še vedno živi v energijski revščini; poudarja, da je pri višjih podnebnih ambicijah pomemben socialni vidik in da bi bilo treba v njihovem okviru čim prej sprejeti politike za preprečevanje in odpravo energetske revščine; poudarja, da bi bilo treba vse energetske politike izvajati v skladu z načelom poštenega in pravičnega prehoda ter v tesnem sodelovanju s civilno družbo in socialnimi partnerji; zato meni, da je treba za pravično, vključujoče in socialno vzdržno doseganje podnebne nevtralnosti v vseh sektorjih družbe zagotoviti javno načrtovanje ter okrepiti socialno partnerstvo in udeležbo civilne družbe na lokalni, regionalni in nacionalni ravni ter ravni EU;
105. pozdravlja sprejetje evropske strategije za vodik, ki določa cilje za namestitev vsaj 6 GW elektrolizatorjev obnovljivega vodika v Uniji do leta 2024 in 40 GW elektrolizatorjev obnovljivega vodika do leta 2030; opozarja, da je treba pospešiti razogljičenje obstoječe proizvodnje vodika, in sicer s povečanjem proizvodnje vodika iz obnovljivih virov; poudarja, da je treba čim prej postopno opustiti pridobivanje vodika z uporabo fosilnih goriv in se namesto tega osredotočiti na varne in trajnostne tehnologije; poziva Komisijo in države članice, naj začnejo to opustitev nemudoma skrbno načrtovati, da se bo začela proizvodnja vodika iz fosilnih goriv hitro, predvidljivo in nepreklicno zmanjševati ter da življenjska doba proizvodnih obratov na osnovi fosilnih goriv ne bo podaljšana; ugotavlja, da se številni obrati za proizvodnjo vodika na osnovi fosilnih goriv nahajajo na območjih pravičnega prehoda, zato poudarja, da so potrebni učinkoviti podporni ukrepi, ki bodo olajšali zmanjšanje emisij toplogrednih plinov ter prispevali k preusposabljanju in nadaljnji zaposljivosti lokalne delovne sile;
106. pozdravlja strategijo EU za energijo iz obnovljivih virov na morju in njen cilj, da do leta 2030 poveča zmogljivost Evrope na morju na vsaj 60 GW, do leta 2050 pa na 340 GW; poudarja, da je treba zagotoviti, da bo izvajanje strategije koristilo celotni Uniji, tudi neobalnim državam članicam;
107. je prepričan, da je treba ustvariti pogoje za potrošnike, da bodo imeli več spodbud za uporabo bolj trajnostnih oblik energije in da bodo bolj dejavni; poziva Komisijo, naj oceni preostale ovire za lastno porabo energije iz obnovljivih virov in za skupnosti na področju energije iz obnovljivih virov, zlasti v gospodinjstvih z nizkimi dohodki ali ranljivih gospodinjstvih;
108. pozdravlja pobudo za revizijo direktive o obdavčitvi energije (2003/96/ES), da bi jo preoblikovali v instrument, ki bi davčne politike uskladi z energetske in podnebnimi

cilji za leti 2030 in 2050, hkrati pa ocenili učinke, tudi na potrošnike, ter energijsko in prevozno revščino; poziva države članice, naj po potrebi razmislijo o znižanju davkov in dajatev na energijo iz obnovljivih virov po vsej Uniji ter okrepijo finančne spodbude za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov;

109. poudarja, da si Evropa prizadeva za uresničitev ambicioznih ciljev, vendar bo za doseganje ničelne stopnje neto emisij na svetovni ravni najpozneje do leta 2050 potrebno usklajeno globalno ukrepanje; poudarja, da bodo države v razvoju potrebovale različen obseg mednarodne pomoči, da bi dosegle zeleni prehod; Poudarja, da je treba okrepiti tesno čezmejno sodelovanje in izmenjavo primerov dobre prakse z mednarodnimi partnericami na področjih oblikovanja politik in znanosti, vključno s prenosom tehnologije, da bi spodbudili energetske učinkovitost ter naložbe v trajnostne energetske tehnologije in infrastrukturo;
110. pozdravlja namero Komisije, da sprejme akcijski načrt za digitalizacijo energetskega sektorja, da bi EU prevzela vodilno vlogo na področju tehnologije in da bi omogočila bolj povezan energetske sistem, in sicer z inteligentnimi rešitvami v posameznih sektorjih in z izboljšanim financiranjem za obdobje 2021–2027; opozarja, da je treba za zagotavljanje odpornosti energetskih sistemov obravnavati tveganja v elektroenergetskem sektorju na področju kibernetne varnosti;

Raziskave, inovacije, digitalne tehnologije in vesoljska politika

111. pozdravlja vlogo programa Obzorje Evropa in njegov prispevek k podnebni nevtralnosti; meni, da bodo partnerstva v okviru programa Obzorje Evropa, vključno s skupnimi podjetji, spodbujala sodelovanje med javnim in zasebnim sektorjem, ki naj bi prispevalo k zelenemu prehodu, hkrati pa zagotovila, da bodo trajnostne inovacije na voljo, dostopne in cenovno ugodne; poudarja, da je treba državljanke bolj obveščati o rezultatih evropskih projektov na področju raziskav in razvoja ter o novih tehnologijah, vključno z usmerjevalnimi projekti, da bi jih javnost bolj sprejemala in da bi bila vloge Unije vidnejša njenim državljanom;
112. poudarja, da je treba več javnih in zasebnih naložb privabiti v raziskave, inovacije in uporabo novih trajnostnih tehnologij, tudi v delovno intenzivnih panogah, v potrebna nova infrastrukturna omrežja in projekte, ki prispevajo k ciljem evropskega zelenega dogovora in Pariškega sporazuma;
113. poudarja, kako pomembno je zagotoviti usklajenost in doslednost spodbud za podpiranje inovativnih tehnologij, da bi dosegli cilje za leti 2030 in 2050, pri čemer je treba upoštevati uporabo že zrelih tehnologij ter naložbe v nove tehnologije, ki jih je treba razviti, da bi najpozneje do leta 2050 dosegli cilj Unije glede podnebne nevtralnosti;
114. poudarja, da imajo lahko digitalne tehnologije pri podpiranju prehoda EU na zeleno gospodarstvo ključno vlogo; poudarja, da je za okrepanje EU treba oblikovati stabilen regulativni okvir in finančne spodbude tudi za zasebne akterje, da bi vzpostavili in zagotovili tržno usmerjen napredek na področju raziskav, inovacij in razvoja trajnostnih tehnologij;
115. poudarja, da je digitalizacija eden od ključnih dejavnikov povezovanja energetskih

sistemov, saj lahko omogoči dinamične in medsebojno povezane tokove med nosilci energije ter medsebojno povezanost bolj raznolikih trgov, poleg tega pa lahko zagotovi potrebne podatke za uskladitev ponudbe in povpraševanja; poudarja potencial digitalnih tehnologij za povečanje energetske učinkovitosti in s tem zmanjšanje skupnih emisij toplogrednih plinov; opozarja, da Komisija ocenjuje, da okoljski odtis sektorja IKT predstavlja med 5 % in 9 % svetovne porabe električne energije in več kot 2 % svetovnih emisij toplogrednih plinov; poudarja, da bi lahko po podatkih iz študije Skupnega raziskovalnega središča Komisije o umetni inteligenci iz leta 2018 podatkovni centri in prenos podatkov predstavljali med 3 % in 4 % celotne porabe električne energije v Uniji; opozarja, da Komisija pričakuje, da se bo v obdobju 2018–2030 poraba podatkovnih centrov povečala za 28 %; opozarja, da 47 % emisij ogljika iz digitalnega sektorja izhaja iz potrošniške opreme, kot so računalniki, pametni telefoni, tablični računalniki in drugi izdelki z omrežno povezavo; zato poziva k ukrepom za zmanjšanje ogljičnega odtisa sektorja IKT, in sicer z učinkovito rabo energije in virov, ter ponovno opozarja na cilj, da bi bili podatkovni centri podnebno nevtralni in energetske visoko učinkoviti najpozneje do leta 2030, kot je navedeno v digitalni strategiji;

116. opozarja, da je prispevek raziskav in inovacij pomemben za doseganje ciljev Pariškega sporazuma in ciljev evropskega zelenega dogovora; poziva Komisijo in države članice, naj podprejo raziskave in inovacije ter splošno povečanje unijskih in nacionalnih proračunskih sredstev, namenjenih raziskavam in inovacijam na področju trajnostnih in varnih energetskih tehnologij in inovacij; poziva Komisijo, naj razmisli o nadaljnji podpori tehnologij in inovativnih rešitev, ki bodo prispevale k integriranemu energetskega sistemu, ki bo skladen s podnebnimi cilji, tudi tam, kjer ima Evropa vodilno vlogo v svetu in domače vrednostne verige; meni, da je bistveno imeti ključne segmente vrednostnih verig energije iz obnovljivih virov v Uniji, da bi dosegli podnebne cilje in Evropejcem zagotovili znatne gospodarske koristi, ter poziva k sprejetju ustreznih ukrepov, s katerimi bi podprli vlogo elementov iz Evrope v dobavni verigi sistemov obnovljivih virov energije in v zakonodaji na tem področju;

Podnebne spremembe in razvoj

117. meni, da je konferenca COP26 priložnost za obnovitev prizadevanj za uresničitev ciljev Pariškega sporazuma in ciljev trajnostnega razvoja OZN, zlasti cilja 13 (podnebni ukrepi); meni, da mora Agenda 2030 delovati kot načrt za bolj zeleno, pravičnejšo in bolj trajnostno prihodnost;
118. poudarja, da je pri podnebnih ukrepih pomemben pristop, ki temelji na človekovih pravicah, da bi zagotovili, da se bodo pri vseh ukrepih spoštovale in podpirale človekove pravice vseh;
119. poziva pogodbenice Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja (UNFCCC), naj še naprej povečujejo ambicije za blažitev podnebnih sprememb in prilagajanje nanje v skladu s cilji iz Pariškega sporazuma ter naj vključijo razsežnost človekovih pravic v svoje nacionalno določene prispevke in v sporočilo o prilagajanju; poziva sekretariat konvencije, naj v sodelovanju z visoko komisarko OZN za človekove pravice oblikuje smernice za vključevanje varstva človekovih pravic v nacionalno določene prispevke in sporočilo o prilagajanju;

120. je seznanjen s številnimi dokazi o tem, da učinki podnebnih sprememb povzročajo in še poglobljajo pomanjkanje ključnih virov, kot so orna zemljišča, škodujejo ekosistemom, ki omogočajo preživetje, ali jih uničujejo, ter povečujejo pogostost in resnost naravnih katastrof, s tem pa delujejo kot povzročitelji konfliktov, razseljevanja prebivalstva in humanitarnih kriz;
121. ponavlja, da je na podlagi ugotovitev iz petega poročila o oceni, ki ga je pripravil Medvladni forum o podnebnih spremembah, domorodno, lokalno in tradicionalno znanje pomemben vir za prilagajanje podnebnim spremembam; obžaluje, da se znanje domorodnih ljudstev ne uporablja učinkovito, v pravnih, političnih in institucionalnih okvirih številnih držav pa domorodna in plemenska ljudstva ter njihove pravice še vedno niso izrecno priznane, medtem ko je uveljavljanje pravic še vedno povezano z veliko težavami;
122. vztraja, da je treba v operativna pravila mehanizma za trajnostni razvoj nujno vključiti trdna jamstva za blaženje podnebnih sprememb ter za varstvo pravic domorodnih ljudstev in lokalnih skupnosti v vsak projekt v okviru tega mehanizma; poudarja, da je pomembno izkoristiti znanje domorodnih in lokalnih skupnosti o varstvu okolja ter zagotoviti, da se njihovo mnenje upošteva v okviru mednarodnih prizadevanj za podnebne ukrepe;
123. poziva EU, naj prevzame vodilno vlogo pri celoviti uskladitvi sporazumov STO s Pariškim sporazumom, in zagotovi, da njeni trgovinski in naložbeni sporazumi ne bodo ovirali izvajanja Pariškega sporazuma in doseganja ciljev trajnostnega razvoja OZN, temveč jih bodo v celoti podprli;

Vloga Evropskega Parlamenta

124. ker mora Parlament odobriti mednarodne sporazume in ima kot sozakonodajalec osrednjo vlogo tudi pri notranjem izvajanju, meni, da mora biti tudi primerno vključen v delegacijo EU; zato vztraja, da se mu dovoli navzočnost na usklajevalnih sestankih EU za COP26 v Glasgowu in da mu bo vse od začetka faze pogajanj zagotovljen dostop do vseh pripravljalnih dokumentov;

o

o o

125. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, vladam in parlamentom držav članic ter sekretariatu Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja s prošnjo, naj jo posreduje tudi vsem pogodbenicam konvencije, ki niso članice EU.